

KURIER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Tadeusz Kraszewski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski
Za wszelkie inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Nr 342 Wydanie P

Poznań, sobota dnia 31 lipca 1937

Rok 32

Poznań, 30 lipca.

Z perspektywy londyńskiego ghetta

Kto naocznie nie widział osławionych wschodnich dzielnic Londynu, East End i Whitechapel, ten nie uwierzyłby, że tuż pod bokiem zamożnej londyńskiej „City“ leżeć może aż tak orientalne skupisko ludzkie, żyjące swoim własnym życiem, według swoich norm i praw, jak londyńskie ghetto żydowskie. Usuwa się ono o czom zwykłego cudzoziemca, nie zapuszczającego się w owe peryferie. Ale nie znane jest ono i wielu rdzennym Londyńczykom. Masa żydowska stanowi enklawę, żywo przypominającą dzielnicę warszawskich Nalewek.

Ilu Żydów tu mieszka, — na to istnieją tylko niedokładne dane.

Bogata jest bowiem skala różnych stopni pośrednich od starozakonnego imigranta o ortodoksyjnym do tej pory trybie życia, aż do różnych odcieni Żyda zasymilowanego. Wspólny im wszystkim jest powszechnie niski standard życia. Mali rzemieślnicy, handlarze, domokrądcy, — to najbardziej typowy zawód Żydów londyńskiego East Endu. Miara ich spistości wyznawczej jest cyfra synagog, których samych ortodoksyjnych jest 66. Ogółem liczy się w Londynie do 150 tysięcy wyznawców Mojżesza, spośród tych zaś co najmniej jedna czwarta posiada po dziś dzień obywatelstwo polskie. Spora jest liczba takich, co wskutek powikłań wojennych nie przynaję się do obywatelstwa polskiego, ani paszportu polskiego nie posiadają, ale stanowią emigrację z ziem polskich z okresu ostatnich 25 lat.

Ale Anglia ma innych jeszcze Żydów. Są to nazwiska znane w wielkim przemyśle i finansjerze: Rothschild, Shell, Lyons, lord Melchett, dawniej sir Alfred Mond i inni, którym asymilacja dała dostęp do pełni życia publicznego w Anglii, a 15 posłom żydowskim pozwoliła zasiąść w parlamencie.

Ewolucja tych Żydów zasymilowanych jest różna. Przeważnie potrzeba było kilku pokoleń, aby przystosować ich do otoczenia. I tylko raczej ci, którzy związani są z światem gospodarczym, osiągnęli życiowy sukces. Znamienne, że Żydzi ze sfer intelektualnych — wolne zawody przede wszystkim — mniej wtargnęli do życia angielskiego niż ich współwyznawcy w Europie wschodniej i środkowej. Nawet w ostatnich trzech latach, polowa wszystkich imigrantów żydowskich z Niemiec, rekrutujących się głównie z wolnych zawodów, zagrzała w Londynie miejsca tylko krótko, emigrując dalej na Zachód, szczególnie do Ameryki.

Jest też niekoniernie pewnikiem, że na gruncie Anglii znajdzie każdy Żyd-imigrant od razu sprzyjające dla siebie warunki. Gdyby tak było, nie znałby londyński East-End owej nędzy żydowskiej, która świadczy o niepowodzeniu życiowym. Prawdą natomiast jest, że w czasach, kiedy — w 17 i 18 stuleciu — krystalizowało się nowożytnie mieszczaństwo w wielu krajach Europy, a wraz z nim wysuwał merkantylizm wielu Żydów do czynnej roli w rodzącym się przemyśle i rozwoju handlu, w Anglii odbywał się ten proces bez większego udziału rodowitych Żydów, jako że w owe czasy działały jeszcze w Anglii skutki jej wielowiekowej polityki eks-terminacyjnej wobec Żydów, kiedy

Wielka katastrofa kolejowa pod Paryżem

O 20 km od stolicy, w Villeneuve Saint Georges, wykoleił się pociąg osobowy — Do-tychczas wydobyto 27 trupów, a liczba rannych dochodzi do 50

Paryż. (PAT). Pod Villeneuve Saint Georges wydarzyła się wielka katastrofa kolejowa. W sprawie tej towarzystwo Paris-Lion-Mediterranée donosi:

Według nadeszłych do Paryża wiadomości, katastrofa pociągnęła za sobą śmierć około 25 ludzi, rannych było około 50. Wydarzyła się ona w odległości 300 m. od dworca Villeneuve Saint Georges (około 20 km od Paryża) o godz. 23,15. Wykoleił się pociąg Paryż — St. Etienne.

Jedną z miarodajnych osobistości, znajdującą się na miejscu wypadku oświadczyła, iż katastrofę spowodowało złe nastawienie zwrotnicy. Lokomotywa poszła w jedną stronę, a wagon pocztowy w drugą, pociągając za sobą wagon drugiej klasy, który pozostał prawie nienaruszony. Za tym znajdował się drewniany wagon trzeciej klasy. Uległ on całkowitemu zmiążdżeniu znalazłszy się między dwoma wozami metalowymi.

Wśród ofiar katastrofy mają być pielgrzymi z Lisieux i dzieci z kolonij wakacyjnych. Prace nad oczyszczeniem toru trwają.

O godz. 3 w nocy pod gruzami znajdowało się jeszcze kilka ofiar. Pierwsi pospieszyli na pomoc pasażerowie, którzy wyszli z wypadku cało, oraz osoby, znajdujące się na dworcu w Villeneuve Saint Georges. Szybko przybyła również straż ogniowa z Pa-

ryża. Na miejsce katastrofy udali się premier Chautemps, min. spraw wewn. Dormoy i min. robót publ. Queuille.

Paryż. (PAT) Pierwsze wyniki dochodzenia specjalnej komisji pozwoliły stwierdzić, iż przyczyną katastrofy kolejowej pod Villeneuve St. Georges było złe nastawienie zwrotnicy.

Przybycie pociągu nr 511 zostało zapowiedziane, wobec czego zwrotnicę nastawiono na ten pociąg. Z Paryża natomiast nadeszła wiadomość, że przyjechał ma pociąg nr 1017 a nie 511.

Można obecnie powiedzieć, że właściwe nastawienie zwrotnicy nastąpiło o kilka sekund zapóźno i że ruch szyn nie został zakończony, gdy nadjechał pociąg nr 1017. Lokomotywa zawałała się chwilę, po czym wykoleiła się.

Dochodzenie ustalić ma, czy odpowiedzialność ponosi zwrotniczy. Sędzia śledczy całą noc przesłuchiwał dwóch zwrotniczych. Według ostatnich wiadomości liczba zabitych wynosi 27 osób.

Parowiec spłonął na morzu

Zginęły podobno tylko dwie osoby

Baltimore. (PAT) Parowiec nadbrzeżny „City of Baltimore“ płynący do Norfolk w stanie Wirginia ze 150 pasażerami, padł wczoraj wieczorem w odległości 14 mil od Baltimore pastwą płomieni. Wielu pasażerów zginęło. Liczba poparzonych jest bardzo znaczna.

Na pomoc pospieszyły łodzie ratunkowe i statki nadbrzeżne. Zrozpaczeni pasażerowie gromadzili się na burtach, dopóki ognie nie zmusił ich do szukania ratunku w wodzie.

„City of Baltimore“ spłonął bardzo szybko. W pewnej chwili usłyszano

przeraziły wybuch i parowiec w ciągu 2 do 3 minut, według zeznań świadków, stanął cały w płomieniach. Według ostatnich wiadomości, jeden ze statków zabrał na swój pokład około 40 pasażerów. Obliczają, iż w katastrofie zginęło 16 osób.

Nowy Jork. (PAT) Towarzystwo okrętowe, do którego należał statek „City of Baltimore“ podaje, iż ustalono już los wszystkich osób, znajdujących się na statku z wyjątkiem 1 pasażera i 2 członków załogi. Towarzystwo donosi o śmierci tylko dwóch osób.

W jutrzejszym wydaniu głównym:

FILOZOF O JANUSOWYM OBLICZU

przez dra Stanisława Pigonia
profesora Univ. Jagiellońskiego

DYREKTOR „JAŚNIE WIELMOŻNY“

przez Adolfa Nowaczyńskiego

starozakonnym po prostu zabroniony wstęp w obręb wysp brytyjskich.

Zażydzenie społeczeństwa angielskiego — o którym nie raz słyhać — jest dopiero świeżej daty i nie da się ono ani w przybliżeniu porównać z rozmiarami tego procesu na kontynencie. Nurt rdzennie rodzimego życia angielskiego, opartego na wyspiarskiej izolacji, jest siłą narodową wielce skondensowaną, tak, iż stanowi ochronny puklerz dla infiltracji wszelkich wpływów zewnątrz, zarówno żydowskich jak innych. Tolerancja, stosowana w Anglii do Żydów, wpływa właśnie z poczucia ich nieszkodliwości w ciele angielskim, dostatecznie odpornym na obce oddziaływanie. Nawet w tradycyjnej dziedzinie żydowskiej, w handlu, nie potrzeba było Anglikom snuć większych obaw, gdyż właśnie na tym polu — w wielkim handlu kolonialnym, w wielkich finansach — dali Anglicy już wcześniej dowody, że nie potrzebują się wyręczać przez wrodzone psychice semickiej zdolności merkantylne.

Dwa wyżej wymienione odłamy żydostwa angielskiego — masa proletariatu z East-Endu i bogata burżuazja z City — utrzymywały zwykle luźny tylko kontakt. Stosunek mającej finansjery do „ubogich krewnych“ bywał taki sam, jaki bywa w innych typowych środowiskach żydowskich, tj. towarzyszy mu przeważnie nieufność jednej strony, a zawiść drugiej. Tylko w jednej dziedzinie — sprawach

religijnych — panowała z dawien dawna u Żydów w Anglii solidarność. Przejawiała się ona tylokrotnie za granicą, gdy zagrożony był byt religijny gmin żydowskich w którym obcym kraju.

Wówczas to Żydzi wszelkiego autoramentu stawali w jednym szeregu, a dzieje pierwszych lat naszej niepodległości znają dość przykładów, jak żydostwo w Polsce znajdowało dla swych postulatów jednolitą pomoc ze strony Żydów zagranicznych.

Dopóki szło o sympatie na tle wyznaniowym, zdobywali Żydzi łatwo posłuch u także nieżydowskich odłamów społeczeństwa w wielu krajach, a holdujących ideom humanitarnym. I oto w tej właśnie mierze jest dziś do zanotowania znamienna ewolucja, która gruntownie zmienia siłę międzynarodowych, gdy chodzi o udzielanie wsparcia Żydom w innych krajach.

Odkąd w krajach Europy wschodniej i środkowej nastroje antyżydowskie przybrały charakter mniej wyznaniowy, a natomiast coraz bardziej stają się walką ekonomiczno-społeczną wyzwalających się klas chłopskich i robotniczych przeciw przewadze Żydów w handlu i zawodach wolnych, stosunek zagranicznych komórek, dawniej zwalczających antysemityzm z pobudek liberalno-humanitarnych,

przechodzi doniosłą ewolucję. Kwestia żydowska w nowym ujęciu staje się znacznie bardziej procesem walki sił ekonomicznych, którym rządzą prawa przyrody, tak iż liberalistyczna doktryna „laissez faire“ nie znajduje tak łatwo przeciwnych na to argumentów. Nawet niektórzy przedstawiciele możnych kół żydowskich, których ciężka szkoła walki wśród obcego otoczenia nauczyła respektu dla praw życia, przynaję dziś po części (choć się do tego oczywiście nie przynaję na zewnątrz) słuszność praw drugiej strony. Rezultatem tego jest, iż wsparcie owych kół zagranicznego żydostwa dla współziomków w krajach takich jak Polska nie ma już dziś tego napięcia, co dawniej.

Można się o tym przekonać, mając regularnie w rękę prasę ruchu syjonistycznego i innych ugrupowań żydowskich w krajach Europy zachodniej, m. i. w Anglii. Wieje z tych głosów nuta wielce pesymistyczna i czuć odcienie jak gdyby perswazji dla Żydów w Europie wschodniej, że sprawa ich jest beznadziejna i trzeba trzeźwych decyzji wraz z gruntownym przewartościowaniem dotychczasowych poglądów.

W tym też świetle zrozumieć można dzisiejsze poruszenie Żydów na całym świecie w związku z planem podziału Palestyny. Ponieważ coraz bardziej utrwala się konieczność trwałego centrum żydowskiego w własnym, niezależnym państwie, powinien plan ten stać się ku temu pomocą, a nie przeszkodą. **B. L.**

Brytyjskie kłopoty z nieinterwencją

Odpowiedzi państw uniemożliwiają osiągnięcie kompromisu — Sowiety przede wszystkim paraliżują całą akcję — Znow gra na zwłokę?

London. (PAT) Odpowiedzi, otrzymane przez Komitet Nieinterwencji, nie roją nadziei na urzeczywistnienie planu brytyjskiego. Cztery mocarstwa zgłosiły zastrzeżenia, które poważnie utrudniają osiągnięcie kompromisu.

Francja, wyrażając zgodę zastrzega się jednak kategorycznie, że dotyczy ona tylko takiego wykonania, które trzymać się będzie ściśle kolejności, określonej w art. 8 planu brytyjskiego, a więc najpierw przywrócenie kontroli, potem wycofanie ochotników pod nadzorem komisji międzynarodowych, wreszcie przyznanie praw strony wojującej.

Niemcy i Włochy zgłaszają zastrzeżenia co do tego samego punktu, a mianowicie art. 8 ustępów 2 i 3. Rzecz domaga się, aby przyznanie praw strony walczącej nastąpiło równocześnie z oświadczeniem na rzecz wycofania ochotników. Włochy żądają, aby kolejność tych dwóch punktów uzależniona była od wyniku rokowań, podjętych przez W. Brytanię, jako pośrednika z walczącymi stronami w Hiszpanii.

Rosja Sowiecka domaga się, aby kolorowe wojska marokańskie podlegały wycofaniu wraz z obcymi ochotnikami i aby przyznanie praw strony wojującej nastąpiło dopiero po całkowitym zakończeniu akcji usunięcia wszystkich obcych ochotników.

W tych warunkach wydaje się rzeczą bardzo wątpliwą, aby dzisiejsze posiedzenie podkomitetu było owocne. Prawdopodobnie, aby uniknąć natychmiastowego załamania się całego układu o nieinterwencji, zdecydowane zostanie wyłonienie specjalnego organu, któremu powierzy się przestudiowanie wszystkich odpowiedzi i dokonanie próby opracowania planu działania, uwzględniającego w miarę możliwości poczynione zastrzeżenia.

Najpoważniejszą trudność w dalszych rokowaniach stanowi sprawa określenia chwili, w której akcja wycofania ochotników uznana byłaby za dostatecznie dojrzałą dla przyznania praw strony wojującej. Sowiety są pod tym względem najbardziej nieprzejednane. Niemcy i Włochy zajmują pozycję, która jest dla Francji i Anglii nie do przyjęcia. Te państwa ustaliły, że moment „znacznego postępu” nastąpi wówczas, kiedy obie mieszane komisje międzynarodowe, wysłane do Hiszpanii dla kontroli w przeprowadzeniu akcji wycofania ochotników, zaraportują Komitetowi, że akcja postępuje dostatecznie naprzód.

London. (PAT) Do czwartku wieczorem Komitet Nieinterwencji otrzymał 22 odpowiedzi na plan brytyjski. Tylko pięć państw jeszcze nie nadesłało, a wśród nich Portugalia; pozostałe cztery państwa są mniej ważne.

Odpowiedź Portugalii ma nadejść dziś rano.

Cała prasa angielska zwraca uwagę na negatywne stanowisko Sowieców wyrażając obawy, że uniemożliwi to wszelkie porozumienie. Chamberlain

zaprosił amb. Majskiego, z którym odbył półgodzinną rozmowę, usiłując wpłynąć na zmianę stanowiska sowieckiego. Moskwa jednak, jak dotychczas, odrzuca wszelki kompromis w sprawie przyznania gen. Franco praw strony wojującej.

Pożyczka angielska na elektryfikację?

Warszawa. (Tel. wł.) Krążą pogłoski o nowych rokowaniach w sprawie elektryfikacji pozostałych linii warszawskiego węzła kolejowego.

Rokowania toczą się z Anglikami. Odpowiednie narady były w Warszawie a obecnie prowadzi je dyrektor departamentu obrotu pieniężnego Min.

Skarbu Domaniewski, bawiący w Londynie.

Pożyczka wahałaby się w granicach od 4 do 5 milionów funtów. 30 do 40 miln. zł użyłoby na elektryfikację całego węzła warszawskiego, a 100 do 125 miln. zł na budowę państwowych kolei elektrycznych. (w)

30 ofiar zaważenia się mostu

Buenos Aires. (PAT) Donoszą z Arequipa w Peru, że w pobliżu miejscowości La Croya zawalił się most na rzece Inambari w chwili kiedy przechodziło przezeń 80 górników.

Wypadek spowodował śmierć w

nurtach rzeki 30 górników. Przyczyną zaważenia się był nadmierny ciężar, sam bagaż bowiem każdego z górników ważył 40 kg, a szli oni gromadnie, wskutek czego wiązania mostu nie wytrzymały.

Obrady Komisji Mandatowej

Genewa. (PAT) Rozpoczyna się sesja nadzwyczajna stałej Komisji Mandatowej. Skład komisji jest następujący: przewodniczący Orts (Belgia), wiceprzewodniczący Rappart (Szwajcaria), van Asbeck (Holandia), Dannewig (Norwegia), Giraud (Francja), lord Hailey (Anglia), Palacios (Hiszpania), hr. Enhagarcia (Portugalia), Sakenobe (Japonia), Teodoli (Włochy).

Członkowie Komisji Mandatowej nie reprezentują poszczególnych rządów, ale są mianowani jako rzeczoznawcy przez Radę Ligi Narodów.

Nadzwyczajną sesję zwołano celem

rozpatrzenia położenia, istniejącego w Palestynie w związku z rozruchami, które się tam powtarzają. Z początkiem lipca rb. rząd wielobrytyjski przesłał na ręce sekretarza gen. Ligi raport komisji królewskiej dla Palestyny oraz swe oświadczenie w sprawie tego raportu, prosząc jednocześnie o poruczenie Komisji Mandatowej wydania przedwstępnej opinii. Wobec zgody członków Rady Ligi Komisja Mandatowa zajmie się również zbadaniem raportu komisji królewskiej.

W związku z tą sesją przybył do Genewy brytyjski min. kolonii Ormsby Gore.

Zwycięstwa japońskie w Chinach

Tokio. (PAT) O wczorajszych walkach w Tien-Tsinie wydano następujące urzędowe oświadczenie:

W czwartek w godzinach rannych regularne oddziały chińskie, które zajmowały ważniejsze punkty strategiczne miasta, podjęły manewr, okrążając koncesję japońską. Zmusiło to wojska japońskie do przeciwnatarcia. Napad stał w sprzeczności z tzw. protokołem bokserkim, który zakazuje wkroczenia wojsk chińskich do Tien-Tsinu.

Lotnictwo rozpoczęło ostrzeliwanie wojsk chińskich. Bomby rzucono również na gmach kolei i uniwersytetu. Był to akt represji, ponieważ samoloty chińskie bombardowały dzielnicę japońską, gdzie zgromadziły się tysiące cywilnych obywateli oraz mnóstwo uciekinierów z innych dzielnic miasta.

Gmach uniwersytetu zajęty był przez 26 brygadę chińską, która zamieniła zespół budynków uniwersyteckich

na fortecę. Również budynek dyrekcji kolejowej w Pekinie, zajęty przez 39 dywizję, zamieniony został na bazę artyleryjską, skąd ostrzeliwano koncesję japońską. Bombardowanie przez lotnictwo japońskie było więc aktem samoobrony.

Tokio. (PAT) Kom. urzędowy gł. kwatery japońskiej stwierdza, iż w wyniku dwudniowych operacji główne siły 29 armii chińskiej zostały wyparte z Pekinu i Tien-Tsinu. Wojska japońskie panują całkowicie nad okręgami Luku-Cziao i Wang-Ping.

Dziś nad ranem artyleria chińska rozpoczęła bombardowanie dzielnic japońskiej w Tien-Tsinie. Na przedmieściach podjęto natarcie, odrzucając Chińczyków.

Wojska japońskie zajęły również część fortu Taku. Na odcinku Tung-Czao i Huang-Szu trwają walki z resztkami 29 armii chińskiej.

O zbliżeniu Rzymu z Londynem

Berlin. (PAT) Zbliżenie włosko-angielskie stanowi przedmiot najwyższej uwagi politycznych kół Rzeszy. Charakterystyczna jest rezerwa prasy niemieckiej. Dzienniki informują wprawdzie bardzo wyczerpująco w depeszach z Londynu, Paryża i Rzymu o wrażeniach, jakie wywołała rozmowa Chamberlaina z Grandim, powstrzymując się jednak od komentarzy.

Naświetlenie, które korespondenci londyńscy nadają rozmowie, charakteryzuje najlepiej depesza „Völkischer Beobachter”. Pismo to twierdzi: „Fakt, że szef rządu brytyjskiego osobiście przeprowadził z Grandim rozmowę, a nie polecił tego ministrowi resortowemu, czyni mało wiarogodne liczne pogłoski, mówiące o „specyficznych układach” między obu mężami stanu. Zapewnienia ze strony brytyjskiej i

włoskiej, że Grandi i Chamberlain rozważali przede wszystkim ogólny rozwój angielsko-włoskich stosunków, odpowiadają prawdzie.”

Niem. Biuro Inf. donosi z Londynu na temat pogłosek o wizycie Edena w Rzymie, iż w kołach dobrze poinformowanych twierdzą, wbrew ostrożnym wynurzeniom brytyjskim, że podróż ta jest „bardzo nieprawdopodobna”, gdyż wynik ostatniej wymiany zdań był wystarczający.

„Diplomatisch-Pol. Korr.”, organ urzędowy Wilhelmstrasse, usiłuje przekonać o przychylnym nastawieniu Rzeszy do sprawy wyrównania stosunków między Rzymem i Londynem.

Rzym. (PAT) Min. Kultury Ludowej zaprzecza rozpuszczanym ostatnio w Londynie pogłoskom na temat ewentualności przyjazdu min. Edena. Są to bezpodstawne przypuszczenia prasowe.

Terrorysta ukraiński

Warszawa. (Tel. wł.) W prasie zwracają uwagę na wzmogłą akcję terrorystów ukraińskich w Polsce i na działalność delegata OUN Hrykowskiego, który mieszka w Stanach Zjednoczonych i prowadzi działalność propagandową oraz zbiera składki.

Owym Hrykowskim jest Emil Senyk, uciekinier z Polski b. referent bojowy OUN, z którego archiwów czerpano obszernie w procesie o zabójstwo śp. min. Pierackiego. Senyk bawi w Stanach za paszportem litewskim. (w)

Tragiczna jazda

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś około godz. 2 na rogu ul. Belwederskiej i Chełmskiej motocyklista Cesarski, jadący z 21-letnią towarzyszką Zagrabską, wpadł na taksówkę.

Pasażerka zginęła, a kierowca jest ciężko ranny. Nie ma nadziei uratowania go. (w)

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 30. 7. 1937 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była mocna — jednakże zauważa się większy brak materiału we wszystkich notowanych papierach mimo poważnej zwyczajki kursów.

Z pożyczek państwowych poszukiwano 5% poz. konwers. — większe sztuki — po 60,50 oraz drobne po 57,—.

Z pożyczek komunalnych płacono za 4½% oblig. m. Poznania z r. 1927 oraz z r. 1929 po 46,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. płacono za 4½% listy zast. złote w zlocie 56,—, za 4½% zlotowe listy zast. 57,25, przyczem pod koniec zebrania giełdowego płacono nawet 58,— lecz bez oddawców; w końcu płacono za 4% listy zast. konwert. 47,75—48,—.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski ipo 103,— bez oddawców.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominalu wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. większe odc. 60,50 P.

5% państw. poz. konwers. drobne odc. 57,— P.

4½% oblig. m. Poznania z 1927 r. 46,50 P.

4½% oblig. m. Poznania z 1929 r. 46,50 P.

4½% listy zast. złote w zlocie przestępowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł — 8,9141 zł za 1 dol.) 56,— P.

4½% zlotowe listy zast. serii L. Pozn. Ziem. Kred. 57,25 P.

4% listy zast. konwert. oSTEMPL. P. Z. K. 47,75—48,— P.

Tendencja mocna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 30. 7. 1937 r.

STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 742 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Zyto nowe datne do przemiału 21,50—22,00
Usposobienie spokojne.

Pszenica 27,25—27,50
Usposobienie stałe.

Jęczmień 673—678 g/l. 18,50—19,00
Jęczmień 700—717 g/l. 19,50—20,75
Usposobienie wyczekujące.

Maki żytnie standarty nowe 80,50
żytnia gat. I 0-70%

Usposobienie spokojne.

Maki pszenne standarty nowe 37,50
pszena gat. I 0-65%

pszena gat. II 65-70% 29,00—30,00
pszena gat. IIIA 65-75% 26,50—27,50
pszena gat. IIIB 70-75% 22,50—23,50
Usposobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. 17,00—17,50
Otreby pszenne grube stand. 18,50—18,75
Otreby psz. śr. przemiału stand. 17,75—18,00
Otreby jęczmienne 16,00—17,00
Rzepak zimowy 49,00—51,00
Gorczyca 33,00—35,00
Groch Wiktoria 23,00—25,00
Makuch lniany w taflach 24,25—24,50
Makuch rzepak. w taflach 18,75—19,00
Makuch słon. w taflach 42—43% 24,00—27,75
Srut Soja 24,00—25,00
S'oma pszena luzem 2,65—2,90
pszena prasowana 3,15—3,40
żytnia luzem 2,85—3,10
żytnia prasowana 3,60—3,85
owsiana luzem 3,05—3,30
owiana prasowana 3,55—3,80
jęczmienna luzem 2,75—3,00
jęczmienna prasowana 3,25—3,50
Siano zwykłe luzem 5,35—5,55
zwykłe prasowane 6,00—6,50
nadnoteckie luzem 6,45—6,95
nadnoteckie prasowane 7,45—7,95
Ogólne usposobienie stałe.

Ogólny obrót: 2648 tonn, w tym żyta 1388 tonn, pszenicy 80 tonn, jęczmienia 20 tonn, owsa 86 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 30. 7. 1937 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen.

Spędzono: cieląt 93, owiec 4, świń 350, prosiąt 170, razem 512 zwierząt.

Wiadomości

Bawił w Rydze przybyły samolotem z Polski arcyb. Jafbrzykowski do Wilna jako gość miejscowego arcyb. Spryngowicza.

W Paryżu rozpoczęły się obrady międzynarodowego kongresu psychologicznego z udziałem około 400 uczestników. Tematem obrad jest zagadnienie: „Ruch i adaptacja”. W kongresie bierze udział liczna delegacja uczonych polskich.

Rumuński dziennik „Timpul” donosi, że w Jassach odbyło się zebranie przewodców Cyganów, na którym przyłączono się do protestu przeciwko wyborowi na króla Cyganów w Polsce Janusza Kwieka i zakwalifikowano ten wybór jako operetkowy.

Wybuchł w jednej z dzielnic handlowych Bukaresztu pożar, którego ofiarą padł skład materiałów telefonicznych. Straty są obliczone na przeszło 2 miliony lei.

W rumuńskim porcie Galac pożar objął przeszło 20 zabudowań. W akcji ratunkowej brały udział strażce ogniowe z miast sąsiednich. Pożar powstał z powodu wybuchu kuchennej maszynyki spirytusowej.

Sprawczyńi zamachu na b. ambasadora Francji w Rzymie hr. de Chambrun, Magdalena de Fontanges została skazana na rok więzienia z zawieszeniem oraz na grzywnę 100 fr.

Księżstwo Windsoru, którzy bawią we Włoszech, powrócą do Austrii w drugiej połowie sierpnia. Wiadomości o spotkaniu z ks. Kentu są nieścisłe.

Do Hamburga przybyli samolotem księżstwo Kentu

Poznań — uwaga!

Nasz warszawski korespondent (l) pisze:

W pewnych sferach stolicy żywo omawia się aktualną w niedługim czasie sprawę nowego podziału administracyjnego województw warszawskiego, poznańskiego i pomorskiego. Charakterystyczne, iż bardziej niż by się tego należało spodziewać, koła te przede wszystkim zajmują się przyszłym województwem poznańskim, które — jak wiadomo — otrzyma szereg powiatów obecnego województwa łódzkiego, powiatów o pewnym procencie ludności wyznania mojżeszowego. Procent ten jest bardzo duży w porównaniu z cyfrą, jaka dotychczas figuruje w statystykach województwa poznańskiego.

Wspomniane sfery są ciekawe, jak też Wielkopolanie przyjmują ów „prezent mniejszościowy” i czy Żydzi z zadowoleniem przedzierzną się w ludzi — z zachodu!

Nie ulega wątpliwości, że gminy żydowskie tych powiatów, łącznie z gminą poznańskich Żydów, swoim zwyczajem coś wykombinują. Napewno będziemy świadkami różnego rodzaju „próbnych baloników”.

I kto wie, czy pierwszym z nich nie jest przypadkiem podjęta inicjatywa utworzenia w Poznaniu gimnazjum żydowskiego. Wszak należy oczekiwać wolnego, lecz stałego napływu zasobniejszych rodzin żydowskich z nowych powiatów do stolicy Wielkopolski, ludzących się perspektywą sporych możliwości zarobkowych. Sprawa gimnazjum żydowskiego w Poznaniu przedostała się już do stolicy. Żydowie warszawscy bacznie śledzą całą kampanię swych poznańskich współwyznawców, jak również akcję ostrzegawczą, podjętą przez „Kurier Poznański”.

Jedno jest pewne: gdy potrzeba będzie pieniędzy, Żydzi je znajdą. Wszak z Ameryki i Anglii nie bez przyczyny nadchodzą przekazy pieniężne przeróżnych „komitetów”.

Również nieobojętnie śledzi poznańskie wypadki polskie społeczeństwo stolicy, dla którego wiadomość o możliwości powstania w grodzie Przemysława gimnazjum żydowskiego była niespodzianką wprost niezwykłą. Wszak przeciwny warszawiak jest przekonany, że w Poznaniu nie ma Żydów w ogóle, więc skąd nagle pretensja do gimnazjum! Początkowo sądzono, że cała sprawa jest poprostu wytworem „sezonu ogórkowego”, ale teraz całkiem poważnie kieruje się uwaga na Poznań i Warszawa czeka, jakie stanowisko zajmie tak bardzo uświadomione społeczeństwo poznańskie.

Bo z Żydami nie łatwa sprawa: są nieustępliwi, a w walce nie przebiegają w środkach. W ogóle zwraca tutaj uwagę coraz bardziej buńczuczne stanowisko i występowanie poznań-

skiego żydostwa. Świeżym przykładem ich arogancji jest list dwóch Żydów z Poznania, wysłany do redakcji „Gońca Warszawskiego”, od szeregu tygodni prowadzącego na swych łanach ankietę o kwestii żydowskiej w Polsce. Żydkom poznańskim nie podobają się przeważająca ilość głosów czytelników wspomnianego pisma, domagających się emigracji Żydów z Polski. List ten należałoby dać każdemu Polakowi do przeczytania, by mógł poznać perfidię żydowską, uzupelnioną dużą domieszką bezczelności.

Oto treść listu poznańskich Żydów: „Doprawdy mocno się dziwimy, że Redakcja tyle dyskutuje na temat emigracji Żydów, przecież ogólnie wiadomo, że ta ziemia przed przybyciem Lecha była zamieszkała przez Żydów, po drugie cały świat wie, że gdyby nie Żydzi, to Polska byłaby do dzisiaj krajem dzikim, jak Abisynia, lub coś podobnego. My jesteśmy

wasza kultura, myśmy zagospodarowali ten kraj, bez nas żylibyście w ciemności. O emigracji nie ma mowy. Możemy mieć Palestynę, lecz Polska jest krajem, zamieszkałym przez nas od tysięcy lat, ten kraj należał do nas wcześniej, jak — do Polaków, o tym historia dobrze wie i każdy Żyd. Moim zdaniem lepiej nie przeciągać struny, bo nie pozwolimy sobie stanąć na odcisku, a czym może być Żyd udowodniłszy Arabom. Może się cierpliwość skończyć.”

Pod listem figurują nazwiska: Murwa i Rogala. Czy są prawdziwe, nie wiadomo. W każdym razie ów bezczelny list Żydów poznańskich, tych Żydów, którzy chcą stolicę Wielkopolski „uścześnie” własnym gimnazjum, należy sobie dobrze zapamiętać.

Polska Warszawa przekonana jest, że Poznaniacy jednak dadzą sobie radę z tym „staniem na odcisku”. Ale warto zawołać: Poznań, uwaga!

WŚRÓD FLAG I SAMOCHODÓW PANCERNYCH

Wizyta angielskiej pary królewskiej w stolicy północnej Irlandii Belfaście wykorzystana została przez nacjonalistów irlandzkich do wystąpień anty-angielskich. W obawie przed ewentualnym zamachem, władze wydały ostre zarządzenia. Na ulicach, którymi miał jechać orszak królewski, patrolowały silne oddziały wojska i samochody pancerne.

Wyjaśnienie urzędowe konieczne

W Kaliszu polscy straganiarze zajęli część rynku zwartą grupą, ażeby oddzielić się wyraźnie od straganiarzy żydowskich i ułatwić w ten sposób orientację klienteli polskiej, która chce kupować tylko u chrześcijan.

Podział ten wywołał oburzenie Żydów i poseł Sommerstein interweniował w tej sprawie u premiera Składkowskiego.

Jak już wczoraj donosiliśmy pokrótce, premier — według prasy żydowskiej — miał oświadczyć:

„że nie dopuści do „ghetta” na rynkach i jarmarkach. Magistrat w Kaliszu będzie rozdzielal sklepy i stragany według kolejności zgłoszonych podań.

„ze podjęte będą wszelkie kroki, przeciwko pikiętom przy sklepach żydowskich i przeciwko wszelkim próbom terroryzowania chrześcijan, kupujących u Żydów.”

Niewątpliwie wiadomośc ta — jak słusznie pisze „Warsz. Dziennik Narodowy” — jest tylko wyrazem pobożnych życzeń i pragnień żydowskich i będzie urzędowo sprostowana.

Bo jakżeż można uwierzyć, żeby miały być zakazane tzw. pikięty, które polegają na uświadamianiu ludności, że dany sklep jest żydowski, nie sprzeciwiają się przecież żadnym obowiązującym ustawom w Polsce.

„Rzeczywiście zlikwidowanie „pikięty” — pisze „Warsz. Dziennik Narodowy” — byłoby możliwe tylko w tym wypadku, gdyby ukazała się nowela do kodeksu karnego, brzmiąca jak następująco:

„Kto, stojąc przed sklepem żydowskim, namawia wchodzącego doń klienta, by udał się do sklepu polskiego, albo informuje go, że istnieje podobnego typu sklep polski, podlega karze — takiej a takiej.”

Również podział rynku na część polską i żydowską nie sprzeciwia się ustawom. Jest to przecież podział porządkowy, jak każdy inny. Nikt Żydom handlować nie zabrania, ale mają się trzymać miejsca wyznaczonego.

Wobec tego urzędowe wyjaśnienie jest konieczne. Sprawa ta bowiem ma zasadnicze znaczenie dla społeczeństwa polskiego.

FAKTY I OCENY

Sąd o Doboszyńskim

Jak już donosiliśmy został doręczony wyrok 47 uczestnikom najścia na Myślenice. Wyrok ten towarzysze Doboszyńskiego otrzymali obszernie umotywowany.

M. i trybunał udowodnia, że odnośnie najścia na Myślenice ma się do czynienia ze związkiem zbrojnym, który powstał z chwilą wyruszenia z lasu chorowickiego, gdzie było miejsce zbiórki. Wedle orzeczenia sądu starosta Bassara w czasie napadu na jego mieszkanie nie został pobity. Wszystkich oskarżonych uwolniono od zarzutu strzelania do policji.

Przy wymiarze kary sąd miał na względzie — jak głoszą motywy wyroku — ten fakt, że na czyn oskarżonych wywarł duży wpływ ich przywódca Adam Doboszyński. O tym miał okazję sąd przekonać się w czasie przewodu sądowego, a to przesłuchując oskarżonych, którzy w swoich zeznaniach z wielkim szacunkiem wyrażali się o przywódcy, a niektórzy wprost przejawiali ślepą ufnosć i bezkrytyczność do poczyną Adama Doboszyńskiego. „Może i nic dziwnego w tym nie ma — brzmią dalej wywody trybunału — bo człowiek ten umiał do nich podejść, rozumiał ich, imponował im swoim zachowaniem i inteligencją i był dla nich dobrym opiekunem.”

Odnosnie kwalifikacji samego czynu to podkreślić należy, że motywy wyroku stwierdzają, iż sąd doszedł do przekonania, że pobudki nie były niskie i raczej miały charakter ideowy.

Francuzi o „OZN”

„Paris Midi” poinformował swoich czytelników o powstaniu w Polsce O. Z. N., wyjaśniając swoim czytelnikom, że

„p. Koc otrzymał od rządu misję zorganizowania obozu koncentracyjnego dla żywiolów przeciwrządowych.”

„Głos Narodu” wyjaśnia to w ten sposób:

„Francuzi używają politycznego terminu: „concentration” na oznaczenie „zjednoczenia” zbliżonych do siebie żywiolów... Prawica np. stale mówi o „concentration nationale”... Aliści od pewnego czasu „concentration” we Francji ma jeszcze drugie znaczenie: niemiecki „Konzentrationslager”.

„Nie dziw tedy, że francuskiemu dziennikarzowi pomyliły się z sobą te dwa znaczenia: francuskie i niemieckie... I tak OZN wyszedł w jego pojęciu na — obóz koncentracyjny, czyli Berezę.”

Teraz wiemy skąd i dlaczego...

„Nieznana” siła

„Nowiny Codzienne”, organ Polaków na Śląsku Opolskim, w ten sposób tłumaczą się przed czytelnikami, że gazeta nie wygląda tak, jakby należało:

„Od tygodnia już jakiś tajemniczy chichlik niemal codziennie przekreśla wszystkie rachuby redakcyjne. Raz to w skrytce pocztowej nie ma ani jednej gazety z Polski, to znowu są, ale z datą niemal średniowieczną. W urzędzie pocztowym oświadcza, że przeciw gazety te są zakazane i wobec tego konfiskowane tu w Niemczech, nazajutrz zaś właśnie te rzekomo zakazane i skonfiskowane gazety nagle trafiają do redakcji. Punktualny jeszcze przed tygodniem codzienny biuletyn depeszowy „Polskiej Agencji Telegraficznej” pozwala sobie na 12- i 24-godzinne opóźnienia (począt wyraziła wręcz nieprawdopodobne przypuszczenie, że może PAT jest zakazany i wstrzymywany na granicy lub po drodze).

„Dotąd mimo dociekań nie wiemy, kto hamuje prasowe przesylki z Polski, przeznaczone dla naszej redakcji. A może jednak dowiemy się niebawem o tej „nieznanej sile” i wkrótce zapanuje porządek.”

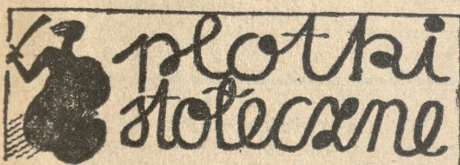
Zdaje nam się, że owa „nieznana siła” nie wygląda tak tajemniczo, jak to usiłuje przedstawić redakcja „Nowin Codziennych”. Ma ona niewątpliwie swe źródło w stosunku tak „tolerancyjnych” władz niemieckich do Polaków w Niemczech.

W jakim celu?

„Wiadomości Literackie” wyszukały w „Nowym Dzienniku” (żydowskim) następujące ogłoszenie:

„Zdolna ekspedientka z działu spożywczego Żydówka nie mająca wyglądu semickiego potrzebna od zaraz do przedsiębiorstwa katolickiego. Zgłoszenia do adm. Nowego Dziennika pod „Wygląd chrześcijański”.

W jakim celu i jakie to katolickie przedsiębiorstwo potrzebuje żydowskiej ekspedientki o „wyglądzie chrześcijańskim”? Łamcie sobie głowy, czytelnicy!

29 lipca

Dobrze, że spadł trochę deszcz. Ze był ciepły, może to zapowiedź nawrotu ciepłych dni, a nie odstraszaających jesiennych wieczorów, które sięją dookoła grype. Świetnie, że przepędził kurze, które zwisają ponad miastem. Bo w mieście, a ściślej mówiąc, w śródmieściu wre praca budowlana, są prowadzone roboty publiczne. Na pryncypalnych ulicach niemal wszędzie coś dębija. Wszędzie to trotuar, to nawierzchnia jezdni, to nasyp toru tramwajowego są w naprawie.

Marszałkowska, Nowy Świat, Krakowskie Przedmieście — wszędzie się coś robi na ulicy. Tramwaje jeżdżą specjalnie ustawionymi prowizorycznie torami, często trzeba obchodzić oszalowania domów na czołowych ulicach.

*

Ale tu zastrzeżenia.

Gdy jadę Krakowskim Przedmie-

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO OSIEDLE

Zebranie plenarne w poniedziałek 9 sierpnia o godz. 20 w świetlicy własnej przy ul. Witkowskiej 21.

KOŁO JEZYCE

Zebranie plenarne w poniedziałek 2 sierpnia o godz. 20 w sali Stronnictwa Narodowego, św. Marcin 65.

WARSZAWIANIN

ściem, pytam się siebie: czy doprawdy było potrzeba dawać nowe obramowanie kamienne torom tramwajowym, gdy tamto było położone przed trzema czy czterema lat? Gdy się jedzie ważniejszymi ulicami na peryferiach, jak Żolibórz czy Mokotów, to można zaobserwować takie prace: zrywa się całą jezdnię ulicy, ustawia się te same kamienie po raz wtóry i obsypuje je piaskiem. Plac Piłsudskiego przerabia się całkowicie, daje się mu jakieś nowe okólne trotuary. Na kilku ulicach przerabia się chodniki i układa się te same kwadratowe kostki kamienne.

Doprawdy nie wiadomo, czy to konieczne. Rozumiem przeróbkę ubrania. Lecz to, co się teraz robi z przeróbkami ulic i bruków, przypomina mi bardzo prace, zainscenizowane wiosną 1919 r. Wtedy to minister opieki społecznej zarządził... przesypanie piasku nad Wisłą, że by tylko bezrobotni choć trochę pracowali.

To piękne, że się nie chce dawać darmowych świadczeń, ale takie użycie sił roboczych dla oka, dla wytworzenia iluzji, że się jednak coś robi, — demoralizuje samych robotników.

*

Ze też my nigdy nie umiemy prac rozplanować. Nie mamy zmysłu do przygotowania możliwości, ewentualności, nie ma się planów na roboty istotnie inwestycyjne i istotnie pozytywne. Takie bowiem, jak widzimy teraz w stolicy, — niczym się często nie różnią od słynnego przesypania piasku z jednego miejsca na drugie.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Podstawy polityki leśnej

Polityka leśna w pojęciu ogólnym jest częścią składową polityki gospodarczej — obok polityki agrarnej, handlowej itp. Polityka leśna wyjaśnia nam stosunek gospodarstwa leśnego do ekonomii społecznej, przy czym gospodarstwo leśne opierać się winno na planowej działalności podmiotu gospodarującego, zmierzającej do racjonalnego użytkowania lasu.

Polityka leśna wzgl. ekonomika leśna — jako odrębna nauka — zdobyła sobie we wszystkich prawie uczelniach zachodniej Europy miejsce równorzędne obok nauk przyrodniczych i technicznych. W Polsce ekonomika leśna wykładana jest jedynie w Uniwersytecie Poznańskim przez prof. Stefana Studniarskiego, który jest twórcą odrębnego systemu ujmowania zagadnień ekonomiczno-leśnych.

Z tym większym zadowoleniem powitać należy ukazanie się nowej książki prof. Studniarskiego pt. „Podstawy i zadania polityki leśnej”, która, jako cbszerne dzieło naukowe, stanowi syntetyczne powiązanie dotychczasowych prac autora. Specjalnie dokładnie omówiona jest swoista struktura gospodarstwa leśnego tudzież te zagadnienia, które stanowią podstawę dla polityki leśnej i konieczne są dla zrozumienia jej zadań, ewolucji historycznej ustawodawstwa leśnego i środków stosowanych w zakresie działalności państwa. Autor pisze, że fundamentem, na którym należy oprzeć i skonstruować kompleks zagadnień i wybór środków, które ma stosować państwo w dziedzinie polityki leśnej, jest ekonomiczna struktura gospodarstwa leśnego, która swoją odrębnością wyróżnia się spośród innych działów gospodarstwa narodowego.

Autor poddaje m. i. krytycznej analizie problem tzw. leśnej stopy procentowej, następnie zagadnienie dochodowej wartości gleby leśnej i kosztów związanych z wytworzeniem kapitału drzewnego, przy czym wykazuje dobitnie całą bezsensowność opierania tych zagadnień na formułkach matematycznych, które z ekonomicznego punktu widzenia nie wytrzymują krytyki. Darmowej pracy przyrody, będącej naczelnym czynnikiem produkcji w gospodarstwie leśnym, nie można określić pieniężnie, jak tego chcą ekonomiści niemieccy, ze szkoły tzw. presslerowskiej. W związku z tym nie można mówić o rentowności kapitałów, uwięzionych w lesie, ponieważ wysokość ich nie jest nam znana. Można jedynie tak rzecz postawić, że rentowność gospodarstwa leśnego wyraża się w mniejszym lub większym dochodzie netto, jaki las odrzuca na 1 ha, czyli w rencie leśnej w pojęciu ekonomicznym. Wysokość tej renty zależy od prawa podaży i popytu tudzież od dobrych środków komunikacyjnych, które ułatwiają wymianę handlową. Renta skapitalizowana da nam wartość danego lasu.

Za najodpowiedniejszą stopę procentową przy wycenianiu majątków leśnych uważa autor — w obecnym położeniu gospodarczym i walutowym — stopę 5½ pct, a w wypadkach wyjątkowych nawet wyższą. Niska, śrubująca sztucznie w górę wartość majątków leśnych tzw. leśna stopa procentowa — nie jest życiowo uzasadniona. Autor omawia poza tym charakterystyczne cechy struktury gospodarstwa leśnego, jego przestrzenność, długi okres produkcyjny, małe możliwości zastosowania form intensyfikacji, układ cen drewna w związku z rentownością gospodarstwa leśnego, węzeł organizacyjny w gosp. leśnym, wiek wyrębu drzewostanów, dewastację lasów i wiele innych aktualnych zagadnień ekonomiczno-leśnych, które zainteresować mogą nie tylko leśnika, lecz i ekonomistę. Inż. L.

Krótkie informacje gospodarcze

— Dekretem rządu kubańskiego z dnia 23 bm. towary polskie importowane przez Kuba korzystają z taryfy celnej minimalnej, obciążonej dopłatą 25% w od stawki minimalnej. Dekret powyższy jest rezultatem długotrwałych rokowań między rządem polskim a kubańskim.

— Tegoroczne zbiory kawy w Brazylii wyniosła przypuszczalnie 24 462 tys. worków. Poza tym w chwili obecnej nagromadzonych jest ponad 3 mln. worków kawy z r. ub., co oczywiście wpływa na zniżkową tendencję cen z nowych zbiorów.

Zakończenie akcji oddłużeniowej w stosunku do samorządu

Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r., znolizowany w rok po tej dacie, stworzył podstawę do podjęcia i przeprowadzenia prac nad oddłużeniem samorządu terytorialnego. Dwa powyższe dekryty ustaliły ulgi generalne dla wszystkich związków samorządowych oraz przewidywały indywidualne oddłużenie poszczególnych związków.

Poza ulgami ogólnymi, z których dobrodziejstwa korzystały samoczynnie wszystkie związki samorządowe, indywidualną akcją oddłużeniową objęto: 51 miast wydziałowych — na ogólną liczbę 53, 410 miast niewydziałowych — na ogólną liczbę 550, 165 powiatowych związków samorządowych — na ogólną liczbę 239, 1 wojewódzki związek samorządowy i 314 gmin wiejskich.

Akcja oddłużeniowa dobiegła kresu w bież. miesiącu. Z tej okazji warto zapoznać się z jej rezultatami.

W momencie rozpoczęcia akcji oddłużeniowej ciężar zadłużenia oddłużanych związków samorządowych wynosił 1.105 miln zł; w tym wierzytelności publiczno-prawne wynosiły 941 miln zł, prywatno-prawne — 163 miln zł. Długoterminowe zadłużenie wynosiło ok. 875 miln zł, krótkoterminowe 230 miln zł. Roczna obsługa zadłużenia (przed dokonaniem operacji oddłużeniowej) powinna była wynieść teoretycznie 98 miln zł. Faktycznie jednak, ponieważ samorządy nie były w możności dopełnienia cięższych na nich zobowiązań, obsługa długów w r. 1934/35, tj. w momencie

podjęcia omawianej tutaj akcji, wyniosła 48 miln zł.

W rezultacie akcji oddłużeniowej umorzono 351 miln zł. Olbrzymia przewaga przypadła na postępowanie indywidualne, przeprowadzone w stosunku do każdego związku samorządowego oddzielnie, a tylko nieznaczna część (ok. 20 pct) została umorzona na podstawie norm generalnych, stosowanych z mocy samego prawa. Umorzenie dotknęło wierzycieli publiczno-prawnych kwotą 330 miln zł (na pierwszym miejscu stoi skarb państwa, który poniósł największe ofiary, bo 70 pct ogółu umorzeń). Prywatni wierzyciele stracili znacznie mniej, bo ok. 21 miln zł.

Ale ulgi nie polegały wyłącznie na umorzeniach. Najczęściej stosowaną formą ulg w spłacie zobowiązań były: rozterminowanie spłaty, karencja i obniżenie oprocentowania.

Istotną dla samorządów ulgę stanowiło zmniejszenie należnej obsługi zadłużenia. W rezultacie oddłużenia należna obsługa od związków oddłużanych indywidualnie wynosi ok. 33 miln zł rocznie, czyli w stosunku do tego co wyciśnięto z tych związków w r. 1934/35 wykazuje zmniejszenie o 15 miln zł, w stosunku zaś do teoretycznego annuitetu przedoddłużeniowego — zmniejszenie o 65 miln zł.

Ostatnio zakończono działalność ciał kolegialnych, które przeprowadziły oddłużenie samorządu terytorialnego. W ten sposób zamknięto jeden z rozdziałów polskiego ustawodawstwa kryzysowego.

KRONIKA GOSPODARCZA

Platność podatków w sierpniu

W sierpniu platne są następujące podatki:

do 25 sierpnia: zaliczka miesięczna na podatek przemysłowy od obrotu za 1937 r. w wysokości podatku, przypadającego od obrotu osiągniętego w lipcu przez wszystkie przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach, lub składania sprawozdań do zatwierdzenia, a z innych przedsiębiorstw — przez przedsiębiorstwa I i II kategorii, oraz przemysłowe I — V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe;

do 15 sierpnia: zaliczka kwartalna na podatek przemysłowy od obrotu za platników nie prowadzących prawidłowych ksiąg handlowych za II kwartał rb. — w wysokości co najmniej 1/3 kwoty podatku wymierzonego za ubiegły rok kalendarzowy;

do 5 sierpnia: podatek od energii elektrycznej, pobranej przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 31 lipca rb., do 20 sierpnia — tenże podatek, pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych piętnastu dni sierpnia rb.;

do 7 sierpnia: podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbowodawcę w lipcu rb.

Ponadto platne są w sierpniu zaległości odroczone, lub rozłożone na raty z terminem płatności w tym miesiącu oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności również w tym miesiącu.

Z KRAJU

(k) **Ustawodawstwo gospodarcze.** Ukazał się Dziennik Ustaw R. P. nr. 57 z dn. 29 bm., w którym opublikowano m. in. następujące rozporządzenia i obwieszczenia o charakterze gospodarczym: rozp. Rady Ministrów z dn. 12 bm. o zmianie rozporządzenia Rady Ministrów, z dnia 21 stycznia rb. w sprawie dodatku drogowego i opłat od materiałów pędnych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego (poz. 450); rozp. Rady Ministrów z dn. 26 bm. w sprawie zakazu wywozu pszenicy, żyta, produktów ich przemiału, owsa oraz otrab (poz. 451); rozp. ministrów spraw wojskowych i komunikacji z dnia 17 bm., wydane w porozumieniu z ministrami skarbu oraz przemysłu i handlu w sprawie wykonania dekretu Prezydenta R. P. z dnia 3 grudnia 1935 r. o premiowaniu pojazdów mechanicznych (poz. 454); rozp. min. spraw wewnętrznych z dnia 23 bm., wydane w porozumieniu z ministrami przemysłu i handlu, rolnictwa i r. r. oraz skarbu, o przemiale pszenicy i żyta oraz o wypięku pieczywa (poz. 456); obwieszczenie Prezydenta R. P. z dnia 2 bm. o sprostowaniu błędów w załączniku do art. 3 dekretu Prezydenta R. P. z dnia 4 listopada

r. ub. o zmianie przepisów o państwowym podatku gruntowym (poz. 457).

(k) **Budowa największego w Polsce rurociągu gazu ziemnego.** Prace przy największym w Polsce rurociągu gazu ziemnego, który prowadzić będzie z Rostki pod Jaszem do okręgu centralnego Sandomierza, posuwają się w szybkim tempie. Długość rurociągu wynosi 270 km., a koszt budowy 10 milionów zł. Dotychczas ułożono przeszło 60 km.

Zakaz wywozu zbóż chlebowych i przemiałów

Dziennik Ustaw R. P. z dnia 29 lipca rb. przyniósł rozporządzenie Rady Ministrów, na mocy którego wywóz pszenicy, żyta, produktów ich przemiałów oraz wszelkich otrab jest zabroniony. Rozporządzenie upoważnia ministra przemysłu i handlu do zezwalania na wywóz zbóż i produktów wyżej wymienionych oraz do ustalania warunków, na jakich zezwolenia te będą wydawane. Zezwolenia te wydawać będzie minister przemysłu i handlu w porozumieniu z ministrami: rolnictwa i spraw wewnętrznych.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia rb. i obowiązuje do dnia 31 lipca 1938 r.

Nowe standardy dla mąki

W związku z utratą mocy obowiązującej z dniem 31 bm. rozporządzenia ministra spraw wewnętrznych z dn. 8 kwietnia rb. o przemiale pszenicy i żyta (Dz. Ust. R. P. nr. 28 z dn. 12. 4. 36 r.), Min. Przemysłu i Handlu na wniosek Związku Giełd Zbożowo-Towarowych w Polsce zatwierdził następujące nowe ogólnokrajowe standardy dla mąki żytniej, pszennej i otrab, mające obowiązywać z dniem 1 sierpnia 1937 r.:

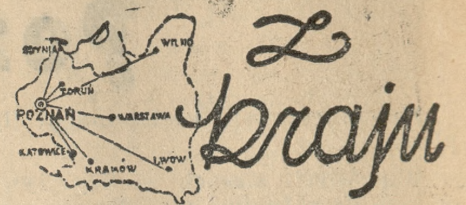
1) Dla mąki żytniej: Mąka żytnia gat. I 0—50 pct, mąka żytnia gat. I 0—65 pct, mąka żytnia gat. II 50—65 pct, mąka żytnia razowa 0—95 pct.

Odchylenie w dół i w górę (marża) w granicach 5 pct jest dopuszczalne.

2) Dla mąki pszennej: Mąka pszenna gat. I wyciągowa 0—30 pct, mąka pszenna gat. I 0—50 pct, mąka pszenna gat. I-a 0—65 pct, mąka pszenna gat. II 30—65 pct, mąka pszenna gat. II-a 50—65 pct, mąka pszenna gat. III 65—70 pct, mąka pszenna pastwana, mąka pszenna razowa 0—95 pct.

Odchylenie w dół i w górę (marża) w granicach 5 pct jest dopuszczalne.

3) Dla otrab: Otręby żytnie z przemiału standardowego, otręby pszenne grube z przemiału standardowego, otręby pszenne średnie z przemiału standardowego, otręby pszenne mialkie z przemiału standardowego.

KONKURS „FUNDUSZU OBRONY NARODOWEJ“

Min. Spraw Wojskowych zamierza wydatować podziękowania tym, którzy złożyli dar na cele Funduszu Obrony Narodowej. W związku z tym, dla uzyskania najlepszej formy artystycznej tego podziękowania, rozpisuje sekretariat F. O. N. konkurs nieograniczony wyznaczając trzy nagrody pieniężne na najlepsze prace, mianowicie 500, 300 i 200 zł.

Bliższych informacji o konkursie udziela sekretariat F. O. N., Warszawa-Marszałkowska 17.

CO DZIESIĄTY MIESZKANIEC...

Warszawa, według informacji Małego Rocznika Statystycznego, jest chyba najniefortunniejszym miastem w Polsce.

Za przekroczenie przepisów: sanitarnych, drogowych, o posiadanie broni, ustawy przeciwalkoholowej, ustawy o powszechnej służby wojskowej, przypadało w stolicy w okresie 1935-36 na 10 000 osób 920 kar administracyjnych.

Co dziesiąty zatem mieszkaniec Warszawy otrzymał w ciągu roku mandat karny. Biorąc pod uwagę fakt, iż karze administracyjnej nie podlegały zapewne dzieci do lat dziesięciu, chorzy w szpitalach, więźniowie i znaczna ilość osób odseparowanych niejako od życia czynnego, przyjąć można, iż niemal co siódmy mieszkaniec stolicy znalazł się w okresie sprawozdawczym w taki czy inny sposób w kolizji z obowiązującymi przepisami administracyjnymi.

HOTEL KOMUNISTYCZNY W STOLICY

Organizacja komunistyczna w Polsce opiera się głównie na Żydach. Gdy dopiero niedawno wykryto w Warszawie drukarnię żydowską, w której drukowano ulotki i broszury komunistyczne, to teraz znowu ujawniono tam przy ulicy Wroniej istnienie hotelu komunistycznego, w którym spotykano się z kurierami komunistycznymi, przybywającymi z Sowieców i wogóle z zagranicy.

Władze policyjne aresztowały w tym hotelu cały szereg osób, przeważnie Żydów.

SERGIUSZ PIASECKI ULASKAWIONY

Prośba do Prezydenta Rzeczypospolitej o ulaskawienie Sergiusza Piaseckiego została uwzględniona. Piasecki, któremu z zawyrokowanych 15 lat więzienia pozostały jeszcze 4 lata kary do odsiedzenia, będzie zwolniony warunkowo, że w tym czasie zachowa się nienagannie.

ECHA ZAJŚĆ W KRZEPICACH

Sąd Okręgowy w Częstochowie rozpatrywał sprawę 9 mieszkańców Krzepic z kierownikiem tamtejszej placówki Stronictwa Narodowego Zygmuntem Boreckim na czele, oskarżonym o to, że w dniu 1 maja rb. zaczęli pochód PPS w Krzepicach i poturbowali kilku uczestników pochodu, oraz zniszczyli 3 sztandary i 2 instrumenty muzyczne.

Sąd skazał Boreckiego i 3 innych oskarżonych po 6 mies. więzienia bez zawieszenia, 4 po 6 mies. więzienia z zawieszeniem wyroku na przeciąg lat 3, jednego na umieszczenie w zakładzie poprawczym z zawieszeniem kary na przeciąg lat 3.

Celem odświeżenia krwi należy pić codziennie rano szklankę naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa**. Zał. przez lek. Tg 21211

ŚWIĘTKRADZTWO W KIELECKIM

Z kościoła parafialnego w Brzesku Nowym pow. miechowskiego zostały skradzione w nocy drogocenna monstrancja, cztery kielichy, i trzy pateny. Na świętokradzce, po zaalarmowaniu policji urządzono obławę i schwytano go wnet, przy czym zrabowane przedmioty kultu religijnego miał jeszcze przy sobie.

ROZPRAWA SĄDOWA O PLAGIAT

Żyd Wiesenberg, jak swego czasu już donosiliśmy, wystąpił przeciwko p. Grzymale Siedleckiemu z zarzutem, że komedia „Czwarty do bridge’a” jest plagiatem jego własnej sztuki „Tajemnica”. Sąd w Krakowie skargę te oddalił. Wiesenberg jednakowoż wniósł apelację, której termin wyznaczony został na 17 sierpnia.

PÓ DŁUGIM CZASIE UJĘTO ZIEGŁEGO WIĘZNIĄ

W Suwałkach policja ujęła niejakiego Józefa Lukomskiego, który w swoim czasie wraz z innymi więźniami był zbiedz z zakładu karnego w Koronowie. Odsiadawał on tam długoletnią karę za zabójstwo, która teraz zapewne będzie mu jeszcze przedłużona.

Kupuj tylko u rodaka — buduj Polskę dla Polaka!

Znaczenie uznania walczących za stronę wojującą

W związku z hiszpańską wojną domową i działalnością Komitetu Nieinterwencji w Londynie raz po raz staje się aktualna sprawa tzw. przyznania walczącym praw strony wojującej. Zagadnienie to należy do dziedziny prawa międzynarodowego.

Omawiając zagadnienie to częściowo z punktu widzenia teoretycznego, podamy dla ilustracji kilka przykładów historyczno-praktycznych, które nauka prawa międzynarodowego posługuje się i które omawia jako typowe.

*

Otóż prawo międzynarodowe wojenne jako część ogółu norm prawa narodów reguluje sprawę wojny w zasadzie tylko między państwami. Wojnę w rozumieniu prawa międzynarodowego mogą prowadzić tylko państwa. Państwowi więc przysługują zarówno prawa jak i obowiązki, płynące z norm prawa wojennego zwyczajowego względnie umownego. Jakie są konsekwencje tego, że w zasadzie tylko państwa mogą prawnie prowadzić wojnę i że państwa korzystają z praw i obowiązków prawa wojennego, wskazuje następujący przykład:

W 1809 r. pruski major Schill na czele pułku kawalerii podjął na własną rękę walkę przeciwko Francji, z którą Prusy jako państwo nie wojowały. Schill w walce zginął, a pojmanych jedenastu jego oficerów rozstrzelano. Otóż major Schill jako jednostka nawet z pułkiem kawalerii nie miał prawa wojowania w rozumieniu prawa międzynarodowego. Gdyby brał udział w wojnie państwa z państwem natenczas wszystkie jego czyny, jak zabijanie wroga, niszczenie urzędów i fortyfikacji w myśl prawa wojennego byłyby dozwolone i m. Schill wraz z jego wojskiem, dostając się w ręce Francuzów, nie mógłby być karany za swoje czyny i byłby traktowany jako jeńiec wojenny. Zupełnie inaczej stało się w tym wypadku. Czyny majora i jego ludzi, nie podlegających prawu wojennemu, zakwalifikowano według prawa karnego, uznając je za pospolite zbrodnie, karane śmiercią lub więzieniem. (Przykład zaczerpnięty z Z. Cybichowskiego: „Międzynarodowe prawo wojenne“ str. 9).

Z powyższego przykładu jasno wynika, że ten sam czyn, popełniony w wojnie między państwami na zasadzie prawa wojennego i w walce poza prawem wojennym, kwalifikuje się zupełnie inaczej. W pierwszym wypadku czyn ten jest prawnie dozwolony, w drugim choćby był popełniony przez tę samą osobę, jest zbrodnią.

W praktyce jednak nie zawsze tak jest, że wojna toczy się między państwami. Często są wypadki, kiedy to zjawisko, które nazywamy wojną, jest udziałem państwa z jednej tylko strony walczącej. Z drugiej strony występuje większa grupa ludzi, która podejmuje walkę na terytorium tego państwa w celu bądź to wyodrębnienia się w nowe państwo, bądź też w celu obalenia istniejącego reżimu. Mogą to być równie dobrze wewnętrzne wojny na tle religijnym, rasowym itp. Chodzi więc tu o powstanie zbrojne, które może mieć różne cele.

Tego rodzaju wojnom wewnątrz państwa nadawano w literaturze prawa różne nazwy. W VII w. Izvdor z Sewilli nazywa taką walkę „bellum civile“, w XIII wieku kanoniści nazywają ją „bellum temerarium“ (wojną zuchwałą), Grotius w XVII w. określa ją też mianem „bellum mixtum“ (mieszana — na poły publiczna, na poły prywatna). (Nvs — „Droit International“, str. 8). W literaturze obecnie przyjął się termin wojny cywilnej lub domowej.

Właśnie z wojną domową wiąże się zagadnienie uznania strony niepaństwowej powstańczej za stronę wojującą. Uznanie to nadaje stronie uznanej prawa i obowiązki, płynące z międzynarodowego prawa wojennego, czyni więc ją podmiotem tego prawa przez zastosowanie analogii do wojującego państwa. Uznanie może pochodzić zarówno od strony przeciwnej, najczęściej w drodze praktyki, jak i od państw trzecich.

Faktycznym warunkiem uznania przez państwa trzecie jest to, by powstanie było masowe, miało swoją zdyscyplinowaną organizację i tymczasowy rząd, który utrzymuje ład w zajęтым terytorium i żeby dotyczyło interesów tych państw.

Stroną powstańczą dopóki nie jest uznana za stronę wojującą, jest z re-

gulu przez stronę przeciwną uważana za buntowników i zdrajców, których czyny kwalifikuje według ustaw karnych. Fakt ten może być szczególnie ciężki dla strony powstańczej, przede wszystkim zaś dla jeńców, którzy są traktowani jako buntownicy i zbrodniarze i podlegają surowym karom. Przykładem takiego stanu rzeczy było powstanie polskie z 1863 r., w którym powstańcy nie zostali uznani ani przez Rosję, ani przez żadne inne państwa za stronę wojującą i dlatego musieli ponieść drakońskie kary Sybiru i śmierci. (Cybichowski, ibid). W praktyce jednak gdy ruch powstańczy ostatecznie się, a strona przeciwna nie stosuje do niego zasad prawa wojennego wtedy walka może przerodzić się we wzajemne bezwzględne tępienie się i to na zasadzie wzajemnych represyj. Uznanie więc stron walczących za wojujące w rozumieniu prawa międzynarodowego ma na względzie cele humanitarne. Jednakże nie tylko to. Gdy

Przy schorzeniach woreczka sercowego, zastawek sercowych, mięśnia sercowego i nerwów serca, mała szklanka naturalnej wody gorzkiej Franciszka Józefa stosowana rano na czczo oczyszcza jelita i skutecznie sprzyja trawieniu, nie wywołując żadnych przykrych objawów. Zał. przez lek. Tg 21212

O dobrą komunikację pomiędzy Kaliszem i Poznaniem

Memorial Stowarzyszenia Kupców Polskich w Kaliszu do Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu

W związku z administracyjnym przyłączeniem Ziemi Kalickiej do województwa poznańskiego, Stowarzyszenie Kupców Polskich w Kaliszu, będąc rzecznikiem interesów sfer handlowych miasta Kalisza, zwróciło się do Dyrekcji Kolei Państwowych w Poznaniu w sprawie dogodniejszego i szybszego połączenia kolejowego pomiędzy Kaliszem i Poznaniem.

W memoriale tym czytamy m. i.:

„Miasto Kalisz“ do niedawna, związane było ściśle z Łodzią i Warszawą, tak pod względem gospodarczym, jak i administracyjnym. Dotychczasowy rozkład pociągów uwzględniał tę zależność, a połączenia m. Kalisza z Poznaniem, traktował jako sprawę mniejszej wagi.

Obecnie kupiectwo kaliskie nawiązuje coraz ściślejszy kontakt z kupiectwem poznańskim, co w większym stopniu pogłębi się z chwilą urzędowego przyłączenia Kalisza do woj. poznańskiego tj. w dniu 1 kwietnia 1938 roku. Na przeszkodzie nawiązania łączności stoi sprawa dogodnej komunikacji. Brak jest bezpośredniego połączenia Kalisza z Poznaniem w godzinach dogodnych dla załatwienia interesów handlowych. Czas przejazdu Kalisz — Poznań jest również zbyt długi.

Dotychczasowe połączenie z Poznaniem o godz. 6 min. 44 jest zbyt późne aby załatwić sprawy w urzędach lub przedsiębiorstwach. Przyjazd do Poznania jest o godz. 10-tej. Załatwianie

reżim, przeciwko któremu walczą powstańcy uznają ich za stronę wojującą, to przez ten akt zwalnia się wobec państw trzecich od odpowiedzialności za skutki rządów powstańczych na terenach przez nich zajętych. Uznanie obliuguje tylko stronę uznającą i uznana.

Uznanie powstańców za stronę wojującą przez państwa trzecie ma przede wszystkim znaczenie moralne. Uznanie, to nie oznacza jednak uznania rządu powstańczego względnie powstającego nowego państwa. Są to rzeczy zupełnie odrębne. Uznanie za stronę wojującą upodabnia jedynie wojnę domową do wojny, rządzonej zasadami prawa międzynarodowego. (Nvs. tamże str. 112). Nakłada ono jednakże na uznana stronę obowiązek stosowania w walce zasad prawa wojennego. Wreszcie uznanie za stronę wojującą przez państwa trzecie, jak wynika z powyższych uwag, ma dla strony uznanej to znaczenie, że państwa uznające pośrednio uznają powagę ruchu powstańczego, z którym należy się liczyć. Strona uznana ponadto staje się podmiotem prawa międzynarodowego acz w ograniczonym zakresie, podmiotem prawnie i moralnie odpowiedzialnym wobec państw. Uznanie więc jakkolwiek dotyczy dziedziny raczej moralnej w stosunkach międzynarodowych, szczególnie

gdy idzie o uznanie, ze strony tzw. wielkich mocarstw, ma dla strony powstańczej pierwszorzędne znaczenie polityczne zarówno na wewnątrz, jak i na terenie międzynarodowym.

Nie trzeba się wobec tego dziwić, że wódz narodowego ruchu wyzwoleńczego w Hiszpanii gen. Franco tak konsekwentnie o to uznanie zabiega, które najobiektywniej rzecz biorąc słusznie mu się należy. Sprawa nabiera tym większego znaczenia, że Włochy i Niemcy postawiły kwestię uznania na porządku dziennym w Komitecie Nieinterwencji, grupującym 27 państw, i że w wypadku pozytywnego załatwienia uznanie mogłoby mieć charakter zbiorowy. Wielkie znaczenie moralne i polityczne takiego uznania byłoby oczywiste. Polityczną konsekwencją takiego kroku byłoby to, że konflikt hiszpański byłby poddany prawu międzynarodowemu i przestałby mieć charakter rzekomo tylko wewnętrzny, do jakich to ram pragną tę sprawę zacieśnić Anglia i Francja wbrew rzeczywistości.

Nie przesądzając sprawy można zaryzykować tezę, że kto wie, czy jasne i otwarte postawienie kwestii, iż sprawa hiszpańska jest nie tylko konfliktem wewnętrznym, lecz że w istocie rzeczy jest także kwestią międzynarodową, nie doprowadziłoby do szybszego zlikwidowania tragedii Hiszpanii. Niestety w życiu międzynarodowym nie rzadko się zdarza, że formułki przekłada się nad byt i życie narodu, będącego w potrzebie. Polska na własnej skórze niejednokrotnie doświadczyła tego rodzaju praktyk. (j. r.)

interesuje go los Palestyny i że niezależnie od tego losu sprawa wydalenia Żydów z Rumunii musi koniecznie znaleźć rozwiązanie. Szukanie terenów emigracyjnych dla Żydów np. w Palestynie, jest równoznaczne z pozostawieniem Żydów do czasu pomyślnego rozwiązania tej sprawy u siebie w kraju. Nie jest to zgodne z postulacjami narodowymi Rumunów. Akcja usunięcia Żydów powinna być wszczęta natychmiast bez oglądania się za terenami, dokąd mają emigrować Żydzi.

Dalej p. Micescu stwierdza, że w Rumunii istnieje zagadnienie semickie z powodu błędnej interpretacji konstytucji z r. 1918, kiedy nadano niezliczonemu masom Żydów obywatelstwo rumuńskie. Sprawa żydowska może doprowadzić do gwałtownej reakcji elementu autochtonicznego i dlatego akcja związków zawodowych w kierunku usunięcia Żydów z pracy, stanowisk kierowniczych w handlu i przemyśle oraz z wolnych zawodów, ma właśnie na celu zapobieżenie czynom gwałtownym.

W konkluzji p. Micescu stwierdza, że nie należy uzależniać prawa Rumunów do oczyszczenia kraju od odnalezienia schronisk dla Żydów.

Również w ankiecie wziął udział p. Jerzy Bratianu, szef partii liberalnej, który jest zdania, że w interesie Rumunii, zarówno jak i w interesie Polski leży, by sprawa Palestyny znalazła należyte rozwiązanie. Mówiąc o konieczności współpracy Rumunii z Polską na tym terenie, autor stwierdza, że jest tutaj nowa sposobność do ścisłej współpracy obu krajów, posiadających wspólne interesy. Wspólne demarche Polski i Rumunii w Londynie i znalezienie podstaw porozumienia się z rządem angielskim dla należytego rozwiązania sprawy żydowskiej leży w interesie obu państw.

Co na to władze?

Pod okólnikiem Towarzystwa Szkół Żydowskich w Poznaniu, reprodukowanym w nrze 322 „Kuriera Poznańskiego“ z dnia 25 bm., podpisany jest m. in. niejaki L. Grützner.

Pionier żydowskiego gimnazjum w sercu Wielkopolski jest identyczny z Ludwikiem (?) Grütznerem, żydowskim kupcem zbożowym, zamieszkałym w Poznaniu przy ul. Ratajczaka nr 2 m 10. Ludwik Grützner, mimo to, że optował w swoim czasie na rzecz Niemiec, od szeregu lat bez przeszkody zamieszkuje w Polsce i prowadzi bardzo dochodowy interes zbożowy. Obecnie, chociaż nie posiada obywatelstwa polskiego, i jest u nas najzupełniej niepożądanym gościem, agituje za utworzeniem gimnazjum żydowskiego w Poznaniu.

Rumuni o sprawie żydowskiej

O wspólną akcję Rumunii i Polski

Wychodzący w Bukareszcie poczytny dziennik „Curentul“ przeprowadził w rumuńskich kołach politycznych ankietę na temat podziału Palestyny i zagadnienia żydowskiego z punktu widzenia interesów rumuńskich. W pytaniach, postawionych przez pismo, poruszono następujące sprawy: 1) podział Palestyny i zmniejszenie w konkluzji możliwości emigracji żydowskiej, a zainteresowania Rumunii w tej sprawie; 2) wzrost nastrojów antysemickich w Rumunii i konieczność kolonizacji żydowskiej celem zapobieżenia gwałtownym odruchom społeczeństwa; 3) czynniki urzędowe a sprawa żydowska; 4) stanowisko min. Antonescu, który jest referentem komisji mandatowej na najbliższą sesję Ligi Narodów.

Prezes stronnictwa narodowo-chłopskiego p. Michalake, odpowiadając na powyższą ankietę, wyraża przekonanie,

że sprawa żydowska powinna znaleźć rozwiązanie w ramach Ligi Narodów. Oczekuje — mówił p. Michalake — że obok Polski również i Rumunia poprze w Genewie żądanie podziału Palestyny w taki sposób, aby terytorium to mogło przyjąć jak największą ilość emigrantów żydowskich z Rumunii i Polski, w których zamieszkuje prawie połowa całego narodu żydowskiego. P. Michalake uważa, że problem żydowski ma charakter międzynarodowy i powinien być odpowiednio potraktowany. W konkluzji stwierdza, że w Rumunii istnieje problem żydowski i moment obecny jest bardzo dogodny dla jego rozwiązania.

Na ankietę odpowiedział też dziekan rady adwokackiej w Bukareszcie, Micescu, który jest poza tym przewodcą w walce o unarodowienie zawodu adwokackiego. Deklarację swą zaczyna on od stwierdzenia, że nie in-

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Sobota | Niedziela
KALENDARZ RZYMSKO-KATOLICKI
 Ignacego Jójoli | Piotra m. w Okow.
KALENDARZ SŁOWIAŃSKI
 Zdobysława | Rolisława

Słońca: wschód 4.10, zachód 19.46
 Długość dnia 15 godzin 36 minut
 Księżyca: wschód 22.43, zachód 14.04
 Faza: 6 dzień przed nowiem

Lipiec
31
Sobota

Ważne numery telefonów:
 Pogotowie rat.: 66-66 i 55-55
 Straż ogniowa: 19-57, 30-50
 Policja: 42-21
 Pościągcy: 15-60 i 28-36
 Postoje taksówek: Grunwaldzka 77-72; Rynek Jeź. 77-08; Klinika przy Polnej 74-02; Marsz Focha (nar. Niegolewskich) 77-82; Plac świetokrz. 49-80; Zielona (nar. Strzeleckiej) 50-35; Rynek Wildecki 66-35; W. Garbary (nar. Wielkiej) 57-87.
 Poczta, biuro zleceń: 49-28. Zegarynia: 07. Centr. międzym.: 00. Inform. tel.: 30. Biuro napr. 08.

WROCIE poziom: - 0,33 m
 temper.: + 16,4

NOCNY DYŻUR APTEK

Sródmieście: Apt. św. Marcina ul. Fr. Ratajczaka 12; — Apt. Zielona ul. Wrocławska 31; — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41; — Apt. Sapiężyńska, pl. Sapiężyński 1; — Apt. przy Rynku sródeckim 1; — Jeżyce: Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (narodnik Staszica 1); — Łazarz: Apt. przy ul. Matejki 1; — Apt. Plucińskiego, ul. Marsz. Focha 72; — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3; — Sołacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12; — Górczyn. Apt. Karpinkiego, ul. Marsz. Focha 158; — Dębice: Apt. przy ul. Dębickiej 6; — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 53; — Staroleka: Apt. miejscowa.

KRONIKA MIASTA POZNAŃ

W Poznaniu przed 10 laty

Dnia 30 lipca 1927 r.

W Hali Maszyn rozpoczął się międzynarodowy turniej zapasniczy, w którym brał m. in. udział mistrz Teodor Szteker. — Magistrat ogłosił przetarg na prace kanalizacyjne na peryferiach miasta.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Odpust Porcjunkuli.** W dniach 1 i 2 sierpnia w kościele franciszkańskim odbędzie się odpust Porcjunkuli. Ponieważ nie wszystkim wiadomo, co wyraz ten oznacza — spotyka się nawet takich, co mówią o „świętej” Porcjunkuli — warto po krótko słowo to objaśnić.

Portiuncula (po polsku Porcjunkula, i tak po łacinie wymawiana, — akcent na trzeciej sylabie od końca) była to mała kapliczka pod Asyżem, którą św. Franciszek seraficki otrzymał niegdyś w darze od Benedyktynów, i która, odbudowawszy, nabożnym życiem, odpustem i cudami wspaniał. „Portiuncula” jest wyrazem zdrobniałym od łacińskiego słowa „portia”, czyli „część”, oznacza więc w polskim tyle, co „cząsteczka”, lub „małeństwo”. Sam św. Franciszek dał kapliczce tę nazwę. Poświęcona była ona Najśw. Marii Panny Jozafackiej, gdyż złożone były w niej kosztowne relikwie z grobu Matki Boskiej, znajdującego się w dolinie Józafata. Z powodu cudownych objawień, jakie św. Franciszek tu miał, i śpiewów anielskich, które słyszano, dano kaplicy nazwę „N. M. P. Anielskiej”. Później na tym miejscu święty z Asyżu wybudował klasztor i uczynił go kolebką zakonu Franciszkanów.

Na prośbę świętego męża papież Honoriusz III udzielił odpustu zupełnego, czyli „pełnego odpuszczenia grzechów” na tym i tamnym świecie” tym wszystkim, którzy, rozgrzeszeni i skruczą serdeczną przejęciem, wstąpią do kościoła N. M. P. Anielskiej. Na odpust ten papież wyznaczył jeden tylko dzień, licząc tenże od niesporów (południa) jednego dnia aż do niesporów (zachodu słońca lub północy) dnia następnego. Późniejsi papieże, uważając, że wielu wiernych nie będzie mogło odbywać pielgrzymki do kościoła Portiuncula, rozciągnęli ten odpust także na inne kościoły franciszkańskie, a na-

NAUCZKA

Do jednego z miasteczek Wielkopolski przybyła grupa oficerów z generałem na czele. Dla wojskowych potrzebne były kwatery i skomunikowano się w tej sprawie z zarządem miejskim.

Gdy urzędnik zarządu miejskiego, w towarzystwie oficera, dotarł w poszukiwaniu kwater do położonego w sąsiedztwie miasteczka pałacyku pewnego właściciela majątku ziemskiego i dobrze prosperującej cegielni, żona właściciela, widząc nadchodzących, spieszenie opuściła taras i zamknęła drzwi wejściowe.

Spotkana w ogrodzie służąca oświadczyła przybyłym, że pani domu wyjechała, a ona sama nie posiada kluczy do pokoi.

Zaraportowano o tym generałowi, który wydał zarządzenie zarekwirowania dwóch pokoi w pałacyku „nieobecnej” żony właściciela.

Na kwatery te generał wysłał dwóch szeregowców.

Do Poznania przyjeżdża orkiestra „Pluszowni” z Kalisza

W niedzielę, 1 sierpnia, koncertować będzie przed mikrotonem w Poznaniu, w auli gimnazjum im. Paderewskiego, na wszystkie rozgłośnie Radia Polskiego doskonała orkiestra ochotniczej straży pożarnej „Pluszowni” w Kaliszu. Występ orkiestry, której fotografię zamieszczamy powyżej, trwać będzie od godz. 13,10 do 14,40 i urozmaicią go pieśni ludowe w wykonaniu p. K. Czekotowskiego. Orkiestra „Pluszowni” przyjedzie do Poznania autobusem z Kalisza w niedzielę o godz. 10. — Przy sposobności informujemy, że planowany jest publiczny występ orkiestry „Pluszowni” w Poznaniu w niedzielę, 12 września rb., kiedy to przybyć ma do Poznania pociąg popularny z Kalisza z rewizytą mieszkańców tego miasta. Orkiestra „Pluszowni” urządzi bezpłatny koncert na placu Wolności w czasie od godz. 12 do 13.

wet na niektóre kościoły parafialne, gdzie w pierwszą niedzielę sierpnia, na mocy indultu papieskiego, odpust zupełny otrzymać można. Jest to tzw. odpust „quoties toties”; zyska go się bowiem tyle razy, ile razy po przyjęciu komunii św. obejdzie się lub nawiedzi kościół i odmówi, według intencji Ojca św. i na jego intencje, przepisane modlitwy. (pt)

OSOBISTE

— * **Srebrne gody małżeńskie.** Powstańcic, Szczepan Górczak z żoną Zofią z Ratajczaków (ul. Masztalarska 7a) obchodzą dziś 30 bm. 25-lecie małżeństwa.

KRONIKA WOJSKOWA

— * **Uroczystość pułku strzelców konnych.** Wczoraj odbyła się doroczna uroczystość pułku strzelców konnych w Poznaniu. Uroczystość tegoroczna miała charakter wewnętrzny.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Bezpłatny pokaz pielęgnowania winorośli.** Poznańskie Towarzystwo Kursów Ogrodniczych zawiadamia, że w niedzielę dnia 1 sierpnia 1937 r. odbędzie się w Ogródkach Państwowej Szkoły Ogrodnictwa, ul. Dąbrowskiego 169, bezpłatny pokaz ogrodniczy. Pokaz na temat „Przewodzenie i pielęgnowanie winorośli” przeprowadzi inż. Piotr Dąbrowski. Początek o godzinie 11-tej.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Zaginięcie 14-letniego.** Policja wszczęła poszukiwania za 14-letnim Józefem Dyba, urodzonym w dniu 23 marca 1923 r., który oddalił się w dniu 8 maja rb. z domu rodziców przy ul. Krzyżowej nr 7 i dotychczas nie wrócił. Zaginiony był średniego wzrostu ciemno-blondynem o niebieskich oczach. Józef Dyba ubrany był w jasną odzież (krótkie spodnie), pończochy i czarne trzewiki. (kl)

„Polski”, czy żydowski węgiel?

Urzędy parafialne w Wielkopolsce otrzymały w tych dniach druki bezadresowe anonimowej firmy „Polski Węgiel” w Katowicach, proponującej dostawę węgla z kopalni „ARTUR — Zbyszek” po wyjątkowej cenie 16,20 do 17,70 złotych za tonę.

Drukowana oferta firmy „Polski Węgiel” w Katowicach roi się od błędów językowych i pozwala przypuszczać, iż ma się do czynienia z Żydami, tym bardziej, że podane kopalnie „Artur - Zbyszek” na Górnym Śląsku w ogóle nie istnieją, a książka telefo-

niczna nie zamieszcza tej firmy, aczkolwiek w ofercie podany jest numer telefonu w Katowicach. Ostrożność przy dokonywaniu transakcji z firmą „Polski Węgiel” zdaje się być jeszcze dlatego wskazana, iż anonimowa ta firma żąda od osób prywatnych wpłacania zadatku w kwocie 100 zł.

Dodajemy, że ceny węgla, ofiarowanego na sprzedaż przez firmę „Polski Węgiel” są — widocznie dla zachęcenia naiwnych — o 10 zł tańsze niż tonie od cen normalnych.

Cienie podmiejskiego letniska

Złodzieje-ekwilibrysty: plaga pensjonatów w Puszczykowie — Plon jednej nocy — Konieczna lepsza ochrona policyjna w sezonie

Bolączką Puszczykowa, są w sezonie złodzieje różnego typu, okradający przyjeżdżających na wypoczynku letników.

Kradzieży tych dokonują złośliwcy w różny sposób.

Na przykład na plaży puszczykowskiej zjawiają się kajakowcy, którym jako sportowcom zapewnia się gościnę. Młodzi ludzie w kostiumach kąpielowych, czy pulowerach wycoczywają na piasku, kąpią się w wodzie i słońcu. Czasami ginie jakaś torebka, ale to rzadko. Przeważnie zostaje torebka, lecz ginie jej zawartość.

Znacznie gorzej jest na dzikiej plaży gdzie kradzieże pieniędzy, garderoby i t. d. są na porządku dziennym. Ginią też kostiumy, zwłaszcza nowe położone na trawniku, lub powieszzone na hamaku, lub sznurze jak np. zdarza się w pobliżu kiosku plażowego p. Ekertowej, która może dużo opowiedzieć o tego rodzaju zlodziejstwach.

Przed około dwoma tygodniami kawaler taki, który skradł trykot kąpielowy z sznura przed jej kioskiem, pojawił się w skradzionym kostiumie. Rozpoczęła się gonitwa, ale okazało się, że „dzielny” młodzieniec miał nietylko długie palce, ale również długie nogi. Stał się zwycięzcą w biegu „plażowym”, mimo że armia pościgowa liczyła kilkadziesiąt osób. Złodziejzask znikł gdzieś pod Luboniem. W Puszczykowie dzieją się jednak jeszcze gorsze rzeczy. Na przykład noc na 22 lipca.

Według zdania okradzonego tej nocy w Puszczykowie grasowali chyba jacyś złośliwcy operujący usypiającym gazem czy płynem nasennym jako środkiem pomocniczym, bo inaczej trudno sobie wyobrazić, by te wyczyny mogły się zlodziejom udać.

W willi „Dworek” pp. Dłużewscy z Poznania (ul. Poznańska 10) zostali okradzeni po zaledwie trzydniowym pobycie w Puszczykowie. Złodzieje weszli przez bal-

kon na wysokości pierwszego piętra do pokoju sypialnego przez otwarte okno i dopuścili się kradzieży. Zabrali zegarek damski złoty, trzy pierścionki z brylantami i gotówkę, wyrządzając stratę na 1500 złotych. W pokoju przyległym do sypialni opróżnili walizę, szkatułkę i torebkę z wartościowych przedmiotów i zbiegli.

W willi p. Łaskowskiego przy Klonowej 10, tej samej nocy złodzieje przesadzili plot druczany wysokości blisko dwa i pół metra od strony ul. Podleskiej i wdrapali się na balkon pierwszego piętra by dostać się do pokoju, w którym spało pięcioro osób. Letnicze p. Irene Koniecznej, żonie kupca z Wielkich Garbar skradziono zegarek złoty i 26 zł, jej siostrze p. Franciszce Chudzińskiej zegarek srebrny i inne przedmioty. Łup wartości okolo 250 zł unosił złodzieje drogą przez parkan, gdzie natknęli na p. Feliksa Lewandowskiego stróża „uzbrojonego” we flower. Złodzieje porzucili walizkę skradzioną w pokoju p. Koniecznej. Do uciekających przestępców stróż wypalił ale skutek był niewidoczny, gdyż broń była nabita drobnym strumem. Złodzieje uciekli.

W willi „Libella” własność dr Suwałskiego przy ul. Poznańskiej, okradziono adw. Samolińskiego z Poznania. Między godziną 18-20, gdy dziewczyna wyszła z dziećmi, zaś letniczka p. Samolińska była na przejażdżce łodzią, do willi zakradł się złodziej. Wszedł przez otwarte okno do parterowego pokoju, otworzył drugi pokój kluczem znajdującym się we drzwiach. Zabral trzy pierścionki wysadzane brylantami, sygnet, frenchcoat adw. Samolińskiego, chusteczki znaczone literami „S. S.” i uszedł. Drugi raz, — w kilka dni później — złodziej zakradł się w południe. P. Samolińska była na w randzie zajęta jakąś robotką. Złodziej przeskoczył przez plot sztachetowy i przez werandę zmierzając do pokoju pp. Samolińskich. Zaskoczona niespodziewaną wizytą złodzieja, p. Samolińska

wszczęła alarm. Złodziej uciekł. Zawiadomiona policja ścigała go po polach, opryszek jednak przepadł bez śladu.

W willi „Cicha” przy ul. Ogrodowej, podczas obiadu domowników, gospośnia szła do zabudowań gospodarskich po jakiś sprzęt. W tym czasie zauważyła, że do górnych pokoi skrada się jakiś osobnik. Na widok krzyczącej o pomoc gospośni; złodziej zaczął uciekać. Ścigać go zaczął właściciel willi prof. Karpiński. Złodziej zapędził się w pewną część ogrodu i nie mógł wyostać się przez parkan druczany. Pobiegł w drugą stronę ogrodu i tam wyostał się otworem. wyciemnił poprzędno w siatce. Później zauważono, że złodziej w czasie, gdy wszyscy domownicy byli przy obiedzie, przystawił drabinę do ściany szczytowej domu i wchodził na pierwsze piętro. Przypadkowe pojawienie się gospośni pokrzyżowało jego plany.

Tak wygląda w Puszczykowie poszanowanie dla cudzego mienia. Doszło do tego, że letnicy w obawie przed złodziejami nie otwierają w nocy okien.

Bezpośrednio nie można winić policji puszczykowskiej, gdyż jest jej tam — jak często wskazywało Towarzystwo Miłośników „Puszczykowa” — za mało. Zwłaszcza w ożywionym sezonie wielce pożyteczna okazałaby się służba patrolowa urzędników policji śledczej, gdyż mundurowy policjant jest zbyt widoczny.

Zdaniem mieszkańców Puszczykowa padają oni ofiarą dobrze zgranej szajki złodziei kieszonkowych i domowych specjalistów. Nie bez słuszności jest też zapewne zdanie, że złodziei należało by szukać pomiędzy Żydami, którzy urządzili najazd letni na sąsiednie Puszczykowsko. Gdyby tak ktoś doświadczony obejrzał w Puszczykowsku twarze i palce synów uzdolnionego w zlodziejstwie „narodu wybranego”, może by znalazł tych, których policja szuka bezskutecznie.

Jest to wysiłek wart zachodu. (k.)

NEKROLOGI

Zgon i pogrzeb śp. ppłk. Włodzimierza Nagorzańskiego. Dnia 27 bm., o godz. 7 rano, w wojskowym szpitalu okręgowym, gdzie przebywał przez kilka dni, zmarł na dusznicę bolesną (rodzaj astmy) podpułkownik w stanie spoczynku śp. Włodzimierz Nagorzański, przeżywszy 56 lat.

Śp. ppłk Nagorzański, który w Poznaniu był bardzo popularną osobą i znany był szczególnie był walczącym kawalerianem, urodził się dnia 23 marca 1881 r. w Jarosławiu. Czynną służbę pełnił jako major w 2 dywizji artylerii ciężkiej, później jako podpułkownik w 25 pułku artylerii lekkiej.

Wczoraj po południu o godz. 15,15 odbył się pogrzeb Zmarłego. Trumnę wyniesiono z kostnicy szpitala wojskowego i przeniesiono ją stamtąd chodnikiem — na jezdni Wałów Jana III. przeprowadza się prace ziemne — przy dźwiękach marsza żałobnego aż do narożnika ulicy Libelta. Tu, po złożeniu trumny na uroczystej lawecie, uformował się pochód żałobny. W kondukcje żałobnym szły dwie orkiestry wojskowe, mianowicie orkiestra pułku piechoty i pułku artylerii ciężkiej, bateria artylerii z czterema ciężkimi działami i kompania honorowa. Trumnę, za którą postępowała siostra śp. Nagorzańskiego, która przybyła ze Lwowa, delegacje wojskowe i grono przyjaciół, eksportował kapelan wojskowy ks. Paszkiewicz. (pt)

TARG NA PLACU SAPIEŻYŃSKIM

Dziś na targu na placu Sapieżyńskim placowo (w zł za pół kg).

Nabiał: masło wiejskie 1.40—1.50, masło mleczne 1.60—1.70, twaróg 0.30—0.40, śmietana (litry) 1.20—1.40, mleko (litry) 0.20—0.22, jaja (mendl) 0.90—1.00.

Mięso: wołowina 0.70—1.00, wieprzowina 0.70—0.90, cielęcina 0.75—1.00, słonina wędzona 0.90—1.00, skopowina 0.60—0.80, słonina 0.85—0.90, kozina 0.50—0.60, smalec 1.20—1.30.

Ryby: (ryby śniecie 10—20 groszy mniej): karp 1.30—1.40, szczupak 1.20—1.30, lin 0.90—1.00, sandacz 1.80—2.20, okoń 0.70—1.00, karaś 0.80—1.00, białe ryby 1.40—0.50, leszcz 0.50—0.70, węgorz 1.10—1.20, sum 1.00—1.60, dorsz dzielony 50 groszy.

Raki: 0.80—3.60 za mdl.
Drób i dziczyzna: kura 2.00—3.20, kaczka 1.80—3.00, geś 3.50—6.00, królik 0.90—1.20, perlica 2.60—2.80 indyk 5.00—8.50, gołąb 0.40 do 0.60, para kurcząt 1.60—2.60.

Jarzyny (w groszach): ziemniaki 4—5, buraki 5—10, pietruszka (pęczek) 10, seler (sztuka) 5—10, rabarber 5—10, sałata 5—10, szpinak 10—15, rzodkiewki 5—10, ogórki (mdl) 20—50, kalarepa 5—10, marchewka 5—8, kalafior 10—40, pomidory 20—25, fasola 10—15, kapusta biała 10—15, włoska 10—20 (złówka).

Owoce (w groszach): śliwki 20—35, cytryny 13—15, owoce suszone 80, wiśnie 30—40, morele 50—70, jabłka 30—40, gruszki 20—30, brzoskwinie 75—80, borówki 30—35.

Grzyby: kurki 15—20, borowiki 60—70, maślaki 30—35.

Od ostatniego targu podrożało masło.

KRONIKA SĄDOWA

— * Za obrazę lekarza Ubezpieczalni. Wyrokiem Sądu Grodzkiego w Poznaniu skazany został M. Z. na karę 3 miesięcy aresztu z zawieszeniem za obrazę lekarza tuł. Ubezpieczalni dra P. ze Swarzędza.

Echa zabójstwa w Białymdworze

Koźmín. (jk) Właściciele majątności Białymdwór, p. Stanisław Nowicki, który w nocy z 25 na 27 bm. strzelając do złodziei zboża, zabił 33-letniego robotnika Stefana Tomczaka, został aresztowany pod zarzutem nieumyślnego zabójstwa i za posiadanie broni bez pozwolenia.

Jak stwierdzono, śp. Stefan Tomczak kradł i młócił żyto na polu p. Nowickiego w towarzystwie notorycznych złodziei z Koźmina: Marcina Witczaka, Wawrzyna Sarnowskiego, Franciszka Szulca i Józefa Sadowczyka.

30 lipca 1937

Temperatura 7 godz. + 14,7, 13 godz. + 18,7

Ciśnienie
7 godz. 750,1 mm. niskie
13 godz. 750,4 mm.
tendencja barom.: ciśnienie stałe

Zachmurzenie
7 godz. pochmurno, deszcz
13 godz. pochmurno, deszcz przelotny

Wiatr
7 godz. kierunek połudn.-zach. szyb. 5 m/sek.
13 godz. kierunek zachodni, szyb. 7 m/sek.

Opad
w ciągu poprzedniej doby (od godz. 7 rano dnia wczorajszego do godz. 7 rano dnia dzisiejszego) 3,6 mm, rodzaj opadu deszcz

Temperatura w dniu 29 lipca br. była
najwyższa + 18,0 o godz. 17
najniższa + 13,0 o godz. 3

Prognoza pogody na dzień jutrzejszy:
Pogoda niestabilna i zmienna, zachmurzenie z przejaśnieniami, wiatry zachodnie i południowo-zachodnie, miejscami nadal opady.

Tajemnica 2 trupów wyjaśniona

W jednym wypadku zachodzi samobójstwo, w drugim postrzelenie podczas kradzieży — Sprawcę zabójstwa aresztowano

Wągrowiec. (Tel. wł.) W ostatnim numerze naszego pisma donosiliśmy o znalezieniu na torze kolejowym Wągrowiec—Kobylec pary nóg ludzkich, zaś kilkanaście metrów od toru zastygły już tułów mężczyzny. W odległości 2 km znaleziono nad tym samym torem drugie zwłoki mężczyzny.

Jak się obecnie dowiadujemy, w pierwszym wypadku zachodzi samobójstwo. Denat nazywa się Stefan Mendel, liczy lat 31, z zawodu biurolista, żonaty, zamieszkały w Łodzi. Przybył tu w poszukiwaniu za pracą. Ostatnio chciał powrócić do swej rodziny. Nie miał jednak pieniędzy. Kiedy nawet starania o uzyskanie kredytu na bilet powrotnej jazdy spełzyły na niczym, denata ogarnęła rozpacz, która zaprowadziła go na tor kolejowy, aby tam przerwać pasmo trudów. Śmierć nie nastąpiła na miejscu, gdyż denat miał tylko nogi odcięte. W ostatniej chwili chciał najwidoczniej jeszcze ra-

tować swe młode życie, gdyż od miejsca wypadku włókł się kilkanaście metrów, znacząc swą drogę własną krwią. W lesie durowskim zakończył swe życie.

W drugim wypadku zachodzi postrzelenie podczas kradzieży. Są to zwłoki robotnika Kazimierza Mieczkowskiego z pobliskich Bartodziej, który rano udał się na pole Niemca Maksa Sprigarde w celach kradzieży. Tej właśnie nocy Sprigarde pilnował swoich pól. Gdy zauważył Mieczkowskiego, pobiegł za nim. W pewnej chwili padł śmiertelny strzał. Sprigarde aresztowano. Po spisaniu protokołu policyjnego odstawiono go do dyspozycji władz sądowych. Sprigarde przynajmniej, że gońił Mieczkowskiego z fuzją w ręce, jednak rzekomo bez zamiaru strzelania. Tłumaczy się dalej, że w pewnej chwili upadł na ziemię i że wtedy fuzja wypaliła wbrew jego woli. (wg)

Z WIELKOPOLSKI

— * GNIEZNO. W Gnieźnie przy ul. Trzemeszkiej najechała furmanka Mikołajczaka z Gniezna rowerzystę Adama Zamiare z Debnicy. Rowerzysta wyszedł z wypadku bez szwanku. Rower uległ uszkodzeniu.

— Z restauracji Jana Patera, ul. Moniuszki nr 3 skradziono teckę skórzaną z zawartością 30 zł gotówki. Jako sprawcę ujawniono Kazimierza Wesolowskiego z ulicy Trzemeszkiej. Złodzieja ujęto.

— Kazimiera Malinowska z ulicy Mieczysława 38 zgłosiła kradzież różnej bielizny. Śledztwo wdrożono.

— Na drodze publicznej w Rzegnowie pod Gniezmem robotnik Albert Grunwald z Rzegnowa z niustalonych na razie przyczyn poblił i pożałował nożem Stanisława Zarzyckiego, rolnika z Rzegnowa. Rannego odstawiono do szpitala miejskiego w Gnieźnie.

— W czasie odbywających się dożynek w Głównych przybyły w stanie podchmielonym Józef Tomkowiak, Nikodem Tomkowiak, Czesław Jankowiak i Wincenty Grządziel — wszyscy z Ruchocina, Tadeusz Harmaciński z Piotrowa, Jan Ciesielski z Gniezna Stanisław Lepczyński z Stupcy, którzy weszli tam awanturę i bójkę. Kolkami, sztachetami oraz kamieniami poturbowali kilka osób. B. ciężkie uszkodzenie ciała odniósł Józef Dominiak, handlarz z Ruchocinka. Sprawców aresztowano. (br)

— * INOWROCŁAW. Grono przyjaciół harcerska organizuje w czasie od 1 do 8 sierpnia rb. strzelanie z wiatrówek o cenne nagrody. — Strzelanie odbywać się będzie w „Ośrodku harcerskim” przy ul. Dworcowej.

— W kościele par. w Matwach pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy córką właśc. mleczarni p. Aniela Durnowska a p. Bronisławem Wiesiolińskim.

— W związku z krwawą masakrą w zagrodzie rolnika Beckera w Starejwi, pow. Inowrocławskiego, ujęto sprawcę całego zajścia w osobie niej. Stanisława Wieczorka.

— Zuchwałego napadu dokonał pewien nieznanymi osobami na wracającego do domu rowerem Tadeusza Koze z Gołaszewa. Napastnik zastąpił mu drogę, żądając wydania pieniędzy, bijąc przy tym Koze kijem i jakimś innym narzędziem. W pewnym momencie napadnięty zdołał się uwolnić z rąk napastnika i zbiegł na rowerze, zawiadamiając o zajściu policję.

— Za napad na leśniczego Siewerta z Gniewkowa Sad Okręgowy skazał kłusownika Zielińskiego na 6 mies. więzienia.

— Tragiczny wypadek wydarzył się w rzeźni miejskiej. Pracownik rzeźni Stanisław Drzewiecki, kontrolując naprawę kotła, stracił w pewnej chwili równowagę i wpadł do wnętrza. Kocioł napełniony był wrzącą wodą. Drzewiecki doznał ogólnych poparzeń. W ciężkim stanie odwieziono go do szpitala.

— W majątności Bedzitowo uległ nieszczęśliwemu wypadkowi robotnik Antoni Wudniak, któremu tryby maszyny zgniotył palce u prawej ręki. (mz)

— * KCYNIA. Na odbytym w ub. środę zebraniu Towarzystwa Kupców pod przewodnictwem wiceprezesa T. Czechaka ustalono termin złożenia wniosków o udzielenie pożyczek z Banku Spółek Zarobkowych na 5 sierpnia rb. oraz uchwalono wydać zbiorową odezwę do obywatelstwa miasta i okolicy, mającą na celu uświadomienie ogółu o szkodliwości nabywania towaru u Żydów. W dalszym ciągu postanowiono wykluczyć każdego członka, który oddzierzawi lokal Żydowi.

— Tow. Powstańców i Wojaków im. śp. J. Codrowa w Kcyni urządził z okazji nadchodzącej rocznicy „Cudu nad Wisłą” swą tradycyjną zabawę lotową połączoną z „Dniem kwiatka” i strzelaniem (kc)

— * KOŚCIAN. W środę wieczorem zaalarmowano straż pożarną z Kościana do ognia we folwarku Mała Wysokość. Jednakże alarm okazał się zbędny i samochód strażacki zawrócono z drogi pod Racotem. Okazało się mianowicie, że mały ogień, powstały ze zapalenia się sadzy w kominie lokomobili, wzięto w pierwszej chwili za pożar stogu, świeżo młóconego.

— * KROTOSZYN. W czwartek po poł. około godz. 14 skradziono z księgarni p. Mariana Pitki przy Rynku 27.— zł gotówki i 8 różnych paczek papierosów, wartości 8,80 zł. Złodziej, którym okazał się niej. Stefan Szczesny, zamieszkały w tymże samym domu, wykorzystał okazję, kiedy p. Pitka wyszedł na chwilę z księgarni i w tym czasie od strony podwórza przez otwarte okno wtargnął do pokoju mieszkalnego, a stamtąd przeszedł do księgarni, gdzie dokonał kradzieży. Uciekającego złodzieja zauważył jednak wracający właśnie właściciel księgarni. — Zdołał on nawet złodzieja przytrzymać, jednak ten mu się wyrwał i uciekł, przy czym zgubił 2 skradzione paczki papierosów. W tej samej księgarni dokonywał również systematycznie kradzieży brat ostatnio przytrzymanego Władysława Szczesnego, który w ciągu lipca rb. zdołał zabrać kilkadziesiąt paczek papierosów, wartości około

Zgon Matki Serafimy

Dziś rano o godz. 7,45 w Zakładzie siostr Elżbietanek zmarła Matka Serafina, przełożona siostr Elżbietanek, śp. Marianna Ropińska, przeżywszy lat 66.

Jeszcze jeden

Kościan. (ko) W tutejszym Zakładzie Psychiatrycznym w czasie urlopu urzędnika kasy zakładu, Seweryna Lenarta, wykryto w jego dziale w ub. tygodniu pewne nadużycia, których suma podług krążących pogłosek sięgać ma 1.000 zł. Potwierdzeniem popelnionych nadużyć był by fakt, iż Lenart nie stawiał się do pracy po ukończeniu urlopu.

W ub. środę przytrzymał Lenarta, jadącego „na gapę” w pociągu niedaleko Ostrowa Wlkp., skąd przetransportowano go do Kościana. Śledztwo w toku.

Afera ta wywołała w naszym mieście duże wrażenie, ponieważ Lenart znany był w pewnych kołach i pracował społecznie.

Samobójstwo dwojga młodych

Międzychód. (mw) W pobliżu plaży miejskiej rzuciło się pod przejeżdżający pociąg późnym wieczorem dwoje młodych ludzi: 18-letnia Łapianka oraz 19-letni Cwiklewski. Młodzi trzymali się za ręce. Pociąg uciął obojgu głowy. Denat był piekarzem, synem posterunkowego, a denatka córką właściciela domu i demokracją. Samobójstwo było prawdopodobnie wynikiem jakiegoś dramatu miłosnego.

JARMARKI

— * DOBRZYCA. Jarmark ogólny odbędzie się w środę 4 sierpnia.

— * WIELEN n. Notecia. W środę, dnia 4 sierpnia odbędzie się jarmark na konie, bydło i trzode chlewna

— * JUTROSIN. Jarmark na konie, bydło i trzode chlewna oraz towary kramne odbędzie się w czwartek, dnia 5 sierpnia.

— * PLESZEW. W czwartek 5 sierpnia odbędzie się w Pleszewie jarmark na bydło i konie.

Kinoteatr „SŁOŃCE” Kinoteatr

W niedzielę 1 sierpnia o godz. 3 popoł.
Specjalne popularne przedstawienie
po cenach najniższych

Najweselejsza komedia sezonu

CIOTKA KAROLA

W roli Ciotki **PAUL KEMP**

IDA WUST — FRITZ RASP

„Ciotka Karola” rośmieszny Was wszystkich do łez!

„Ciotka Karola” rozweseli najsmutniejszych!

„Ciotka Karola” to ekstrakt humoru dowcipu i przeżabawnych sytuacji

„Ciotka Karola” to 2 godziny szalowanego śmiechu!

Nadprogram: Śliczny kolorowy dodatek pt.: „SŁODKA PARADA”.

Film dozwolony dla młodzieży od lat 14

Sala specjalnie chłodzona.

Bilety po cenach najniższych:

CAŁY PARTER 50 GR. — CAŁY BALKON 75 GR.

są do nabycia wcześniej od piątku przy kasie III kinoteatru „SŁOŃCE”.
zg 1744/5

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na Pomnik Serca Jezusa: Emilia Kochanowska z prośbą o zdrowie dla syna 3.— zł. M. Duska z prośbą o zdrowie dla drogiej osoby 2.— zł. razem z poprzednio pokwitowanymi 211.— zł.

KSIĘGI STANU GYWILNEGO

Zapowiedzi

Dnia 29 bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość), mieszkający w Poznaniu:

Handlowiec Stefan Jaskowiak i eksped. Eleonora Krügerówna; brukarz Stefan Gajewy i pracown. domowa Franciszka Krzyżan, woźny Franciszek Papla i eksped. Stanisława Nowaczykówna; lakiernik Alojzy Marchlewski i krawc. Jadwiga Katarfiaszówna; muzyk Władysław Leppert i fryzjerka Janina Holodyńska; rob. Franciszek Szaj i Stanisława Walkowiakówna; słusarz Stanisław Olejniczak i pracown. Cecylia Komin, ślus. Julian Malawka w Warszawie i modystka Marianna Budzichówna; sierżant zawod. Stefan Skrzypczak w Warszawie—Okęcie i eksped. Pelagia Jazówna w Barłożni. pow. wolsztyński

Zgony:

Dnia 30 lipca 1937 r. zapisano następujące zgony:

Bożena Konieczka, 2 lata, 6 mies., 20 dni; Marianna Ropińska, przełożona siostr Elżbietanek, 66 lat; Ernest Simon, emeryt, urzędnik Izby Rolniczej, 83 lat, Michalina Lisewska, z domu Siwczakówna, 55 lat; Kazimiera Zimna, krawcowa, 24 lat.

Porwanie Wenus z Milo

Kto zwiedza dziś Międzynarodową Wystawę w Paryżu, ten z pewnością choć trochę czasu poświęca również na zwiedzanie muzeum sztuki w Luwrze. Wśród niezrównanych klejnotów tego muzeum najwspanialszym blaskiem świeci słynna na cały świat rzeźba Wenus, zwanej Milońska, rzeźba starożytna niewiadomego data. Od piękna tego posągu nie mniej fascynująca jest historia porwania bogini piękności z jej ojczyzny.

Działo się to w r. 1820 na Milo, jednej z wysp archipelagu greckiego. Był to okres kiedy wyspy morza Egejskiego pełne były cudzoziemców, chętnie skupiających wszelkie wykopaliska, znalezione na ziemi greckiej. Wiedział o tym i rolnik, imieniem Jorgos z wyspy Milo. Pewnego dnia kiedy kopał na swym niewielkim polu, wypadła mu nagle łopata z ręki, zawadziwszy o coś twardego. Zaintrygowany, chwycił znów za łopatę i ostrożnie dalej kopał. Po kilku minutach kopania z pod odrzuconej ziemi wyłoniło się podziemne sklepienie, w którego wnętrzu ujrzał Jorgos wielki, biały marmurowy posąg kobiety. Z pomocą swego syna wydobyl posąg, zaniósł go do domu i ukrył w stajni.

Wiadomość o tym, że Jorgos znalazł marmurowy posąg, szybko rozeszła się nie tylko po Milo, ale i po pobliskich wyspach. Usłyszeli o tym również dwaj oficerowie francuscy, którzy pełnili wówczas służbę na francuskim okręci wojennym na morzu Śródziemnym, i skoro tylko przybili do wyspy Milo, złożyli wizytę Jorgosowi, który pokazał im marmurowy posąg bogini, stojącej w ukryciu w stajni. Młodzi oficerowie olśnieni niezrównanym pięknem rzeźby postanowili za wszelką cenę zabrać ją do swej ojczyzny. Jeden z nich, chorąży Dumont d'Urville, uzyskał urlop i udał się do Konstantynopola, by tam interweniować w sprawie posągu u francuskiego ambasadora. Ambasador zapalił się do planu chorążego zdobycia posągu dla Francji i natychmiast wysłał swego sekretarza, wicehrabiego Marcellusa, na Milo z poleceniem kupienia rzeźby i wystania jej do Paryża.

W początkach XIX wieku podróże zabierały sporo czasu, to też wieść o wspaniałym wykopalisku dosięgła Aten i Smyrny. Grecki duchowny, Oikonomos Verghi, przybył na Milo i groził Jorgosowi denuncjacją przed władzami tureckimi, zmusił go do oddania mu posągu. Verghi miał zamiar ofiarować posąg potężnemu naówczas paszy tureckiemu, Mouraziemu, by uzyskać w ten sposób jego poparcie.

W chwili, kiedy marynarze tureccy znaleźli się z posągiem bogini piękności na wybrzeżu, do przystani przybił francuski okręt, wiozący sekretarza ambasadora francuskiego w Konstantynopolu. Wicehrabia Marcellus szybko zorientował się w sytuacji, kazał zgromadzić całą załogę, spuścić łódzie i co sił wioślować do brzegu. Stanąwszy na lądzie, pobiegli w stronę Turków i rozpedzili ich. Obserwujący tę scenę kapitan tureckiego statku wysłał łódzie z pomocą. Nie było czasu do stracenia. Francuzi chwycili drewnianą skrzynię, w której był posąg i szarpnęli nią co sił starczyło. Sznurzy nie wytrzymały i marmurowy blok zwałił się w piasek. Francuzi korzystając z zamieszania pociągnęli posąg po ostrym żwirze w stronę łodzi. Ułamane po drodze części zabrali ze sobą, wciągnęli rzeźbę na łódź i szybko odbili od brzegu.

„Bitwę” o boginię piękności wygrali

Francuzi, ale za dużą cenę: obie ręce ułamały się, delikatna powierzchnia marmuru doznała licznych podrapań nos odłamał się, blizny zeszpeści twarz.

Bogini piękności przybyła szczęśliwie do Paryża i spoczęła w Luwrze, gdzie dotąd żadne arcydzieło nie zdołało wyrzeźbić jej palmy pierwszeństwa. (Em).

Wyjazd harcerzy polskich do Holandii

W środę 28 bm. dwoma specjalnymi pociągami, wyjechała z Sierakowa grupa przeszło 700 harcerzy, udająca się na Międzynarodowy Zlot Skautów do Holandii. Na stacji granicznej w Zbąszyniu pożegnało harcerzy bardzo licznie przybyłe obywatelstwo miejscowe.

Przed ruszeniem pociągu w kierunku granicy niemieckiej, odśpiewali harcerze z towarzyszeniem orkiestry polski hymn narodowy. Dziarska postawa naszych harcerzy — ubranych jednolicie, budziła szczere zadowolenie w oczach zebranej na peronie publiczności.

Pięciodniowy obóz przedzlotowy w Sierakowie, zaliczono do jubileuszowej akcji letniej Chorągwi Wielkopolskiej, organizowanej w pasie nadgranicznym. W związku z tym, przed opuszczeniem obozu przygotowawczego, otrzymali wszyscy harcerze udający się na zlot międzynarodowy jubileuszową odznakę harcerstwa wielkopolskiego, projektowaną przez Fl. Klemińskiego. W szczególnie uroczysty sposób nałożono odznakę jubileuszową harcerstwa wielkopolskiego na sztandar Chorągwi Lwowskiej, odznaczony „Krzyżem Obrony Lwowa” i „Gwiazdą Przemysła”. Sztandar ten, jako cenną pamiątkę udziału lwowskich harcerzy w bojach o niepodległość, zabierają lwowiacy na skautowe „Jamboree”.

Wyprawa polskich harcerzy na skautowe „Jamboree” do Holandii przedstawia się następująco: z Chorągwi Warszawskiej wybrano 300 harcerzy. W skład drużyny instruktor-skiej weszło 60 instruktorów z całej Polski, chor. łódzka 58 harcerzy, wielkopolska 52, Śląsk i Kraków razem 46, Lwów 34, Gdańsk 30, Zagłębie Dąbrowskie 25, Lublin, Mazowsze, Radom i Kielce łącznie w jedną drużynę razem 40 uczestników. W podobny sposób łącznie również harcerzy z Wilna, Wołynia, Białegostoku i Polesia, tworząc z nich drużynę z ogólną liczbą 20 uczestników. Zaznaczyć należy, że tytułem udziału w zlocie opłaca każdy harcerz 180 zł. Z tego też powodu, biedniejsze chorągwie są naogół słabo reprezentowane na zlocie. Mimo tak okazałej liczby wywóz pieniędzy z Polski nie będzie zbyt wielki, gdyż komenda polskiej wyprawy, biorąc pod uwagę ograniczenia dewizowe, dużą część żywności zabiera ze sobą.

Z drużyną wielkopolską połączoną z harcerzami miasta Poznania jadą m. in. harcymistrze: dr Stabrowski, lekarz, Manthey, Laurentowski, oraz phm.: ks. Zientarski, ks. Wesolowski, Bondke, Musidlowski, Gostyński i Monikowski.

Porównując cyfrowo wyprawę do Holandii z wyprawą na poprzednie „Jamboree” na Węgrzech w r. 1933, stwierdzić należy, że obecnie liczbę wyjeżdżających ograniczono prawie do połowy. Kiedy w Gödöllö było prawie 1300 harcerzy, to obecna wyprawa liczy zaledwie 700. Mimo ograniczenia liczby uczestników, rozszerzono znacznie poszczególne specjalności wyprawy.

Na zlot do Holandii udają się polscy harcerze łądem, wodą i powietrzem. Najpierw ruszyło wodą 25 harcerzy-kajakowców, którzy przed kilku dniami już przekroczyli granicę niemiecko-holenderską. W dniu 6 sierpnia zawinie do Amsterdamu harcerski szkuner morski „Zawisza Czarna”, prowadzony przez gen. Zaruskiego z harcerską załogą i pod harcerską banderą. Poza tym harcerze gdańscy, pragnąc podkreślić znaczenie naszego portu nadbałtyckiego, płyną na pełnomorskim jachcie ku brzegom Holandii. Kilkanaście dni temu przebyła granicę holenderską grupa harcerzy-kolarzy. W dniu 2 sierpnia wystartuje harcerska grupa lotnicza na czterech maszynach RWD., ciągnąc za sobą tzw. pociąg szybowcowy. W skład wyprawy lotniczej wchodzi 25 harcerzy pilotów, szybowników i modelarzy.

Wszelkstronnie przygotowana wyprawa polskich harcerzy na światowe „Jamboree” w Holandii, w którym udział swój zapowiedziało przeszło 23 tysiące skautów z całego świata, a na którym polscy harcerze co do liczby uczestników zajmują 6 z rzędu miejsce, potrafi się niewątpliwie wybić na czoło organizacji skautowych. (jr.)

Wytwornia Tani...

Garnitur Miarowy
u J. Konkiewicza
Przy ul. Nowej.

№ 46 540

Nowocześni koczownicy

Za 20 lat prawie wszyscy Amerykanie będą mieszkali w domkach samochodowych

Optymiści spośród statystów amerykańskich wyrachowali, że za lat dwadzieścia, połowa mieszkańców w U. S. A. będzie miała swoje mieszkanie w przyczepce automobilowej i prowadziła żywot cygański, wędrowny.

Przesada? Napewno. Ale już dzisiaj z górą 100.000 ludzi obrabło sobie w U. S. A. tzw. trailer, tj. przyczepny wóz na mieszkanie stałe, wówczas gdy około 400.000 Amerykanów wykorzystuje trailery jako przenośny domek weekend, lub wypoczynek urlopowy.

Jak wielkie rozmiary osiągnęła nowa pasja Amerykanów, jak wielki jest jej zasięg i jak poważnie liczy się z tym zjawiskiem przemysł amerykański, świadczą o tym cyfry: w poszczególnych stanach wydano już około 10.000 ustaw i przepisów w związku z nową instytucją mieszkań ruchomych.

Wynalazcą domu na kołach, mr. A. G. Sherman, jest dzisiaj szefem Cove red Wagon Cy. która w roku ubiegłym wyprodukowała w swojej fabryce 20.000 trailerów, co w przeliczeniu na funty wynosi 2 miln. L., czyli 266 milionów fr. Ale obok fabryki Shermana, wobec wielkiego popytu, powstało z górą 400 fabryk tego samego typu, które łącznie z wielkimi fabrykami aut wytwarzają serowo i masowo tysiące

trailerów. W Anglii znajduje się już dzisiaj 20.000 przyczepnych wozów w użyciu.

Wielkie zapotrzebowanie stworzyło nową gałąź przemysłu, a idąc z postępem czasu i techniki wytwórcy ulepszyli domy na kołach tak dalece, iż obecnie Amerykanin, który chce i może wydać na kupno trailera do 10 tysięcy dolarów, otrzymuje trzy lub czteropokojowe mieszkanie na kołach, w którym ma do dyspozycji wszystko, na czym mu nie zbywa w komfortowym apartamencie nowojorskim: światło elektryczne, kapiel, prysznic, radio, telefon, umeblowanie kompletne etc. etc.

Ale i za skromniejszą sumę 400 do 500 dolarów można nabyć trailer 2-pokojowy, w którym jest wszystko czego i na letnisku nie chce się wyrzec przeciętnie zarabiający pracownik. Każdy posiadacz auta może więc pożegnać się kiedy chce i jak długo chce z miastem, może spędzać swój urlop a nawet wogóle mieszkać za miastem.

Rzecz jasna, iż wielkie pluse takiego rozwiązania kwestii mieszkaniowej pod względem oszczędności, higieny, estetyki, zrobiły swoje. To też liczba 500.000 trailerów i ich posiadaczy podwoi się napewno w ciągu roku bieżącego. Ruch ten budzi już teraz niepokój w sferach tzw. kamieniczników amerykańskich, którym w postaci trailera wyrósł groźny konkurent.

Sprawy mody w parlamencie angielskim

Odkąd w parlamencie angielskim zasiadają także kobiety, rozpatrywane bywają tam sprawy, które dawniej nie były nigdy przedmiotem obrad parlamentarnych. Jak parlament parlamentem,

nie było w nim nigdy mowy o... modzie. Miss Irena Ward, deputowana konserwatywna o wielkich wpływach, miała być pierwszą posłanką, która ten nowy, a dla kobiet tak ważny temat poruszyć

SEDZIWIY GOŚĆ

75-letni emir Machmed Dikks, rządzący w północnej Afryce, odwiedził niedawno Londyn w towarzystwie swoich 2 żon.

miała w parlamencie. Odwiedziła ona brytyjski pawilon na wystawie paryskiej, poświęcając szczególną uwagę modelom sztuki krawieckiej damskiej. Uczyniła ona to nie tylko dla zaspokojenia kobiecej ciekawości, lecz przede wszystkim także dla tego, by się przekonać, czy ten dział wystawy brytyjskiej znajduje się na godnym poziomie. Jej wyraźne niezadowolenie wywołała suknia koloru cytrynowego. Powróciwszy do Londynu, miss Ward dała upust swemu oburzeniu patriotycznemu w postaci interpelacji parlamentarnej: Kto jest odpowiedzialny za tę cytrynową suknię o wylogach w kilku kolorach, o której śmie się twierdzić, że noszona bywa wieczorem przez damy angielskie na wsi? Jakie wyobrażenie mieć może zwiedzający wystawę paryską o angielskiej modzie damskiej, gdy widzi coś podobnego?

M. R. Hudson, sekretarz sekcji parlamentarnej handlu zagranicznego, musiał przyznać, że dział mody damskiej na wystawie paryskiej nie odpowiada poziomowi innych działów i zapewnił interpelantkę, że poczyniono już wszelkie zarządzenia.

Angielski dział mody męskiej na wystawie paryskiej jest natomiast, według zgodnego zdania, stosownie do tradycji, na wysokim poziomie. (Kk.)

Pastuch

na scenie opery wiedeńskiej

Świat artystyczny Wiednia poruszony jest niezwykłym debiutem śpiewaczym, zapowiedzianym przez dyrekcję Opery na nowy sezon. Zaangażowano bułgarskiego pastucha, Jerzego Mazarowa, który okazał się śpiewakiem wręcz fenomenalnym. Mazarow był zwykłym pastuchem we wsi bułgarskiej, gdy zainteresowali się nim goście z Sofii, których porwał swoim potężnym głosem. Zabrano go do stolicy, gdzie zaczął uczyć się śpiewu. Obecnie przyjechał do Wiednia na konkurs młodych śpiewaków i uzyskał audycję w Operze. Wystuchali go naczelný dyrektor Kerbel i kapelmistrz Bruno Walter. Z miejsca został zaangażowany. Fachowcy twierdzą, że głos Mazarowa porównać się da jedynie z głosem Carusa lub Gigli.

„ORZEŁ BIAŁEGO KONIA”

Tak nazywał się zmarły niedawno wódz indyjski ze szczepu Dakota. Zmarły był niezwykle popularną postacią wśród Indian i Białych. Był on jednym z najlepszych ludzi świata, liczył bowiem 115 lat.

MODNY KOSTIUM KAPIELOWY

Jane Hamilton, znana artystka filmowa, służy jako model dla najnowszego kostiumu kąpielowego.

SPORT

30-lecie „Posnania”

Pierwszy Polski Klub Sportowy „Posnania” w Poznaniu powstał dnia 8 maja 1907 r. pierwotnie pod nazwą „Normania”. Założycielami klubu była garstka uczniów szkół średnich: Pilańczy Stanisław, Pacyński Piotr, Reszkowski Czesław, Ja-

Stanisław Pilańczy, założyciel Posnania i jej pierwszy prezes.

siński Zygmunt, Krzyszczyński Bronisław i Wiktor, Szulczewski Aleksander, Bachowski Mieczysław, Kurek Stanisław, Palluth Czesław, Schnotale Mieczysław i Zygmunt, Gadomski Waclaw, Lewandowski Zbigniew i Józef oraz Kordys Sylwester.

Pierwszym prezesem klubu był p. Pilańczy Stanisław, który skupiając obok siebie kolegów rzucił myśl stworzenia klubu. Właściwa data założenia klubu datuje się już od roku 1904, wówczas jako towarzystwo nieregistrowane. Niezwykła ambicja nie powstrzymała, mimo trudności z jaką spotykała się młodzież w czasie brutalnego ucisku pruskiego reagującego bezwzględnie na wszelkie objawy życia polskiego tych kilku zapalczyków od pracy nad stworzeniem klubu, który miał nie tylko za zadanie działalność czysto sportową lecz także i cele społeczno - narodowe, jednocząc w sobie młodzież polską. Często tylko pod pretekstem sportowej działalności urządzano zgromadzenia o charakterze czysto patriotycznym, by łączyć się i krzepić myśl o odbudowie Ojczyzny.

Aby osiągnąć lepsze rezultaty oraz by uchronić się przed odplywem graczy do innych towarzystw niemieckich — bo polskich wtenczas jeszcze nie było, — przystąpiono do niemieckiego związku piłki nożnej, Süddeutscher - Fussball - Verband. Do tego związku klub należał do roku 1912. W tym roku przełomowym dla klubu na zawodach związkowych sędzia niemiecki p. Rode wystawił gracza Srokę Mariana z boiska za to, że mówił po polsku. Ponieważ na interwencję ówczesnego kapitana druż. Jasińskiego Zyg. sędzia zarządzenia nie cofnął, drużyna demonstracyjnie zeszła z boiska. W odpowiedzi na to związek niemiecki nie przebiegał w szykanach i nakładał kary pieniężne i dyskwalifikacje. Aby się więc uchronić przed złością i szykanami związku niemieckiego, rozwiązano „dla formy” towarzystwo i pod nazwą „Normania” powstało nowe z zarządem, wybranym w tym samym składzie jak poprzednio.

Gdy i mimo to Niemcy nie przestali w

szykanach wobec towarzystwa, zamieniono klub na „Posnania”, dodając Pierwszy Polski Klub Sportowy. Barwy klubowe, czerwono - białe, które najlepiej cechowały polskość towarzystwa, zachowały się po dziś dzień.

Lwią część zasługi około pomyślnego rozwoju piłkarstwa polskiego w byłym zaborze pruskim przypisać należy też Posnaniu, z którego inicjatywy powstał właśnie zasłużony tak na terenie Wielkopolski ówczesny Związek Polskich Towarzystw Sportowych. W tym celu trzeba było pokonać nielada trudności. Podstępem wprost Jasiński i Schnotale wyłudziły wzór statutu niemieckiego związku, na nim bowiem trzeba było opracować polski. Skomunikowano się z istniejącą już wówczas także Ostrowią w Ostrowie, która chętnie przystąpiła do akcji. Pod nazwą Polski Związek Towarzystw Sportowych zjednoczono więc towarzystwa polskie, jak Warta, Polonia, Leszno, Kolo Sportowe w Kepnie i inne, a zwłaszcza poniższe kluby: Sparta, Pogon, Unia i Stella, które utworzyły się w latach od 1913 do 1915. Zgromadzenia odbywały się w mieszkaniu prywatnym przy ul. Piekary lub w restauracji p. Jarockiego. Oficjalna data powstania związku to 20 stycznia 1913 roku, przy czym w skład jego zarządu weszli członkowie Posnania: Palluth Cz. jako prezes, Jasiński — sekretarz, i Waclaw Gadomski jako skarbnik.

Pod względem sportowym Posnania była swych przeciwników zdecydowanie,

Drużyna Posnania z 1916 roku (po zwycięstwie nad Ostrowią w Ostrowie 5:0). Stoją od lewej: Liszkowski Leon, Smieszalski Kazimierz (później Sparta), Staliński (późn. Warta), śp. Janusz Późniak, Czesław Hein (późniejszy gracz Pogoni, Kłęcz; Jasiński Zygmunt, Bestyński Konrad (później Unia), Kuntschke Maks. Siedzą: Kmieć Stefan, Strzyżewski (później Sparta) i Borowski Adam.

Lekka atletyka

Międzokolegowe spotkanie Pomorze — Śląsk odbędzie się w niedzielę w Czeladzi. **Reorganizacyjne** zebranie sekcji lekkoatletycznej K. S. „Warta” odbędzie się w piątek o godz. 20 w sekretariacie klubu przy al. Marcinkowskiego 26.

Mistrz Polski w Szamotulach. W nadchodzącą niedzielę odbędą się w Szamotulach zawody zorganizowane przez sekcję sportową przy Akad. Kole Szamotulan z udziałem drużynowego mistrza Polski w lekkiej atletyce i koszykówce AZS (Poznań). Program przewiduje występ lekkoatletów mistrza Polski, z którymi zmierza się młodzież, ale ambitni zawodnicy gospodarzy o nagrodę, ufundowaną przez p. Mielekską z Buszewa. Ponadto mistrz Polski rozegra zawody koszykówki i siatkówki z AKSz. Na zakończenie odbędzie się spotkanie w piłce nożnej pomiędzy KSM. (Obrzycko) a sekcją sport. przy A. K. Sz. Zawody i zapowiedź sensacyjnego przyjazdu zawodników mistrza, Polski wywołały w Szamotulach olbrzymie zainteresowanie.

Międzynarodowe zawody, odbywające się w nadchodzącą niedzielę w Berlinie przy udziale zawodników polskich, transmitowane będą przez wszystkie rozgłośnie Polskiego Radia w tym samym dniu w godzinach od 22 do 22.20 (Pat)

Piłka nożna

Wien, która w niedzielę gra w Warta o godz. 17.45 na boisku tej ostatniej, jako całość przedstawia drużynę, którą by z po-

zwyciężając rywala Wartę 5:0 i 7:1 i przegrywając natomiast w stosunku zaledwie 1:2. Nie ograniczono się do gry tylko z miejscowymi drużynami, pamiętając również o przeciwnikach zagranicznych.

W roku 1916 do Posnania przeszli gracze „Sparty”, która w międzyczasie zawiesiła działalność swą.

Z szeregów Posnania wyszły tak cenne jednostki piłkarstwa polskiego jak Staliński, Elieger, Przybysz i wiele innych do niedawna jeszcze dobrze znanych szerszemu ogółowi społeczeństwa, nie tylko wielkopolskiego. Najmłodszy z reprezentantów Kryszkiewicz to również były długoletni członek pierwszej drużyny Posnania.

Po wojnie światowej, podczas której działalność klubu z przerwami kontynuowano nadal, Posnania brała udział w tworzeniu poznańskiego związku piłki nożnej. Przez 10 lat z górą należała do czołowej klasy okręgu, odgrywając w niej nieposłednią rolę i zdobywając kilka tytułów wicemistrzowskich. W 1930 roku po niespodziewanej utracie boiska własnego (przy Drodze Dembińskiej) nastąpił tragiczny w historii klubu zwrot. W międzyczasie już towarzystwo przechodziło różne koleje życia, dobre i złe. Posnania spadła w tym roku do klasy B. W roku obecnym uchwała walnego zebrania związku poznańskiego ratuje Posnanię przed spadkiem do klasy C. W związku z powiększeniem liczby klubów ligi okręgowej i klas A, B, i C Posnania zostaje w klasie B P. Z. O. P.N.

Dzięki wytrwałej i niezłomnej pracy, a szczególnie niezwykłej ofiarności oraz przywiązania do barw klubowych jej długoletniego prezesa p. Spartego, który niemal 20 lat z górą znajduje się na czele klubu, dziś jeszcze piastuje odpowiedzialny urząd prezesa, Posnania nie podzieliła losu Unii i wielu innych zasłużonych klubów, i dziś w obliczu swego jubileuszu staje do nowej pracy, by w rycerskiej walce o lepsze, dźwignąć towarzystwo na dawne jego wyżyny i przysługujące mu w historii piłkarstwa wielkopolskiego miejsce.

Derby śląskie. W niedzielę odbędzie się na stadionie Ruchu w Wielkich Hajdukach sensacyjny pojedynek ligowy pomiędzy mistrzem Polski Ruchem a beniaminikiem ligi AKS Chorzów. Spotkanie to wywołało na Śląsku olbrzymie zainteresowanie. Pierwszy mecz tych drużyn w Chorzowie zgromadził ok. 20 tys. widzów. Ślacy przypuszczają, że rekordowa ta liczba zostanie w najbliższą niedzielę znacznie przekroczona, gdyż stadion Ruchu może pomieścić kilkadziesiąt tysięcy widzów.

Pływanie

Wyścig pływacki na 50 m dow. dla chłopców do lat 14, którzy w lipcu nauczyli się pływać, odbędzie się w sobotę na pływalni miejskiej przy elektrowni o godz. 18. Wyścig dostępny jest również dla niestowarzyszonych i ma na celu ustalenie reprezentacji do sztafety międzynarodowej.

Strzelanie

Zawody strzeleckie harcerzy miasta Poznania dały następujące wyniki: w konkurencji kbk. s. 5: 1. I. zesp. p. w. 1. huf. harc. w składzie: Sowkin, Kubiak, Matela, Wierzbicki i St. Rutkowski, 335/50 p., 2. II. zesp. p. w. V. huf. harc., 3. III. zesp. p. w. V. huf. harc. Indywidualnie: Sylw. Pilz V. huf. harc. 70 pkt.

Konkurencja kbk. s. 4-a (o nagrodę wędrowną firmy Ka-De-Ita): 1. V. huf. harc. w składzie: Werner, Tomaszewski, Stefanowski, Hernes i Lewandowski 319/500 p., 2. VII. huf. harc., 3. 16 Pozn. Druż. Harc. Indywidualnie pierwsze miejsce zajął Czesław Majchrzak z V huf. harc. (jr.)

Harcerki z Wielkopolski zdobyły mistrzostwo Z. H. P. W korespondencyjnych zawodach strzeleckich, mistrzostwo Chorągwi Harcerki, zdobyła Chorągiew Wielkopolska (1596 pkt.), przed Chorągwią Lwowska (511 pkt.), 3. Chorągiew Warszawska (441 pkt.).

Wyniki w poszczególnych konkurencjach przedstawia się następująco:

Kat. Kbk s. 5 o odznake III kl.: pierwsze i drugie miejsce zdobyły zespoły hufca harcerki w Jarocinie (434 i 413 pkt.), 3. Hufiec łucki 390 pkt. w klasyfikacji indywidualnej: 1. Hejnowiczówna (Chorągiew Mazowiecka) 90 p., 2. Kąliszówówna (Jarocin) 89 p., 3. 5. 6. 7. i 8. miejsca zdobyły również harcerki z Jarocina.

W konkurencji Kbk. s. 4-a odznake II kl. 1. 17 Warszawska Druż. Harcerki 312 p., 2. 11 Warszawska Druż. Harcerki 309 p., 3. 14 Poznańska Druż. Harcerki 279 p. Indywidualnie: 1. Jadwiga Konieczna-Jarocin 88 p., 2. Ostojka 85 p., 3. Nowakówna 82 p., 4. Klauzińska 78 p. wszystkie z hufca jarocińskiego. (jr)

Tenis

Jędrzejowska pokonała we środe w ćwie. finale turnieju w Nowym Jorku Amerykankę abcock (piąta rakietą Ameryki) 6:1, 6:2, kwalifikując się do półfinału.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Polskiego

Zespół Teatru Polskiego, który przez przeciąg sześciu tygodni bawił w Krynicy na gościnnych występach, wraca do Poznania i rozpoczyna z dniem 3 sierpnia normalne przedstawienia. Pierwsze dwa wieczory tj. wtorek i środe wypełni doskonała komedia „Stare wino”, która grana była przez szereg tygodni z niebywałym powodzeniem. Obsadę ról stanowią pp. Labuńska, Sachnowska, Zasadzińska, dyr. Boelke, Jaworski i Pagowski.

Dzisiaj Abdona

wczoraj było Marty, czy on czy ona, jest zwycięż utarty, by dzień imienin obchodzić godnie, więc idź do Adria bo tak jest dziś modnie. Miał w domu siedzieć i czas marnotrawić, lepiej się w Adria na rewii zabawić. **Koszalki — Opalki** — rewia grzechu warta ubawi się pan Abdon, uśmieje panna Maria. Pg 29 022-26,146

Czytajcie i abonujcie „Ilustrację Polską”!

Dnia 28 lipca 1937 r., zasnęła w Bogu po długich cierpieniach, opatrzona Olejami św., nasza kochana i najlepsza matka, siostra, teściowa, labcia i ciotka, s. p.

z Maciejewskich

Leokadia Bartoszkiewiczowa

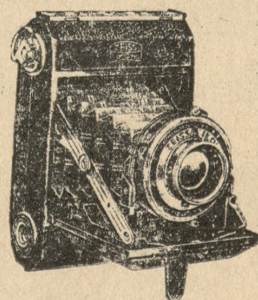
przeżywszy lat 79. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 31. bm. o godzinie 17 z kościoła św. Wawrzyńca w Gnieźnie na cmentarz parafialny. Msza św. o spójki duszy Zmarłej odprawi się w kościele w Swarzędzu we wtorek, dnia 3 sierpnia 1937 r. o godz. 7, o czym donosi

nr 47 283

Mogilno, Swarzędz, Gniezno, Czarniejewo.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

rodzina.

To już

ostatnia chwila,

aby przed wyjazdem na wakacje zaopatrzyć się

w **FOTOAPARAT**

FOTO-GREGERA

Poznań, 27 Grudnia 18

Po częściowej przebudowie i gruntownej renowacji w **SOBOTE, DNIA 31 LIPCA B. R., O GODZ. 11-tej PRZED POŁUDNIEM** nastąpi ponowne otwarcie gustownie urządzonej

Kawiarni „Amazonka” Poznań, ul. Pocztowa 28 tel. 28-04

Staraniem moim będzie Szanownych Gości i Sympatyków nadal obsłużyć jaknajlepiej
Czasopisma — Radiokonzert — Bilardy automatyczne.

właśc. **Stanisława Pracka.**

Wojazera

tylko rzetelnego i dzielnego kupca, poszukuje natychmiast **Hurtownia Skór, przyborów szewskich, siódlarskich i tapicerskich.** Panowie, którzy reflektują na stałą posadę zechcą przesłać oferty z odpisem świadectw, dokładnym życiorysem i podaniem wymagań pod szyfrą zg 27 498 do Kuriera Pozn. w Poznaniu. Niedokładne oferty — kosz.

Aptekę

w **Pakości (Kujawy)** wydzierzawię od 1. X. 37 r.
Jasińska
Poznań, Skarbowa 8.
zg 27499

W sobotę, 31 bm. o godz. 14
OTWIERAM przy
Dąbrowskiego 18
naprzeciw ul. Kochanowskiego

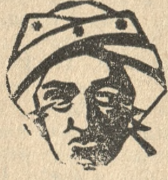
Probiernię i Śniadalnę
którą polecam Szan. Gościom
Wiktor Gabrys.
Sprzedaż butelkowa po za dom.
Telefon 30-19

Szkló

okienne, ogrodowe, ornamentowe, dachowe itp.
szyby wystawowe i lustra
Obrazy i listwy na ramy
Polskie Biuro Sprzedaży Szkła S. A.
Poznań, Woźna 15. Tel. 28-63

Oddział w Łodzi, ul. Wigury 15, tel. 134-53 Pg 28.581/1711

ZUPEŁNIE BEZPŁATNIE!

Wszelkowi sławie Jasnowidz Prof. Dżami, założyciel „Poradnia Życia” w Berlinie i Dreźnie, twórca dzieł astrologicznych. O ile wedle obliczeń kabalistycznych i wizji medialnej wygrana nastąpi, prześle każdemu zgłaszającemu się zupełnie darmo los. Jasnowidz Prof. Dżami daje każdemu stuprocentowe przepowiednie. Zdobędziesz klucz, w którym otworzysz sobie wrota do szczęścia i dobrobytu. Tajemnica loterii tkwi w Twoim imieniu. Podaj imię, datę urodzenia, kilka włosów dla kontaktu oraz fotografie, o ile posiadasz a powiem Ci kiedy i czy wogóle wygrasz. Przepowiednie, wskazówki, horoskopy, życiowe, miłosci, kradzieże, zakopane skarby, odnalezienie zaginionych osób, stanowią tajemnice Twojego szczęścia. Nadesłaj jeden złoty na porto. Bezpłatnych horoskopów nie wysyłam. **Poradnia Życia Jasnowidza Prof. Dżami, Kraków, Wielopole 3.** ng 47 261 2

Prawnika

z praktyką w kancelarii adwokackiej na stanowisko referendarza poszukuje **Rektorat Uniwersytetu Poznańskiego.** dg 28557

Podania z życiorysem i odpisami świadectw nadsyłać należy do 31 sierpnia r. b. na ręce Rektora Uniwersytetu.

Niniejszym podaję do łaskawej wiadomości P. T. Klienteli, że

w sobotę, dnia 31 lipca 1937 roku otwieram po gruntownej renowacji przy **ul. Wielkie Garbary 21 - Tel. 47-91**

(dawniej fa Siegmund)

SKŁAD RZEŹNICKI z WYRABEM MIĘSA i MECHANICZNĄ FABRYKĘ WĘDLIN

Również wyrób wędlin na sposób warszawski

Staraniem moim będzie szybka i rzetelna obsługa, pierwszej jakości mięso i doborowe wędliny. — Przyjmuję także dostawy dla restauracyj. — Ceny umiarkowane.

Z poważaniem

Marian Kowalski
mistrz rzeźniczy.

dg 28893

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21 025, d 1611 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmują się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmują się do godz. 10.45.

1. DOMY - PARCELE

Dom
nowy, siedmio - mieszkaniowy — cena 25.500 zł, wpłaty 19.500 zł reszta amortyzacja. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 14 368

Sołacz
dom 6 pokoi, stajnia, warsztat sprzedam. Kraszewskiego 8, rowery. zdg 14 761

Parcela
Aleja Wielkopolska 1 000 m. — trwałe, piękne ogrodzenie, poblisko srodku miasta. Oferty Kurier Poznański zdg 14 721

Kamienica
śródmieście, dochód 8.000, cena 47.000.— kamienica nowa dochód 5.200.— cena 43.000.— willa 6-pokojowa, cena 12.000.— Majka — Poznań, Ratajczaka 10. zdg 14 552

2. PIENIĄDZ

4 000,—
poszukuje, dam pewne zabezpieczenie, krótki czas. Oferty Kurier Poznański zdg 14 607

30—50 000 zł
poszukuje cichego spółnika do przedsiębiorstwa koncesjonowanego przez Ministerstwo Skarbu na Warszawę. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 14 594

3 LETNISKA i UZDROWISKA

Krynica
centrum. Pensjonat Dra Łazarskiego idealnie położony przy lesie trzytygodniowy pobyt z ryczałtem 150.— zł zdg 13 330

Skromne
letnisko, las, woda 2.80, Stobnicko 27, poczta Obrzycko, powiat Oborniki. zdg 9 665

Szczawnica
pensjonat „Wanda”, ceny na sierpień niższe, odpowiedź znaczek. zdg 13 128

Lanckorona
k. Krakowa „Mita” Kulpińskiej od pierwszego sierpnia opróżnia się kilka pokoi ładnych, słonecznych, werandy. Proszę zamawiać. zdg 13 657

Pensjonat
blisko Poznania. Urocze położenie, jeziora, lasy, elektryczność, łazienki. Dobra kuchnia. Dojazd autobusami. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 13 873

Letnisko
Dwór Kuźnica Zbąska, powiat Wolsztyn, lasy, jeziora, piękna falista okolica, rozrywki, dobra kuchnia 3.50 zł dziennie. dg 23 808

Muszyna
Pensjonat „Jaworzyna” — dla chrześcijan. Średnio sześć złotych. Mgr. S. Hetperowa. dg 23 853

Zakopane
pensjonat „Excelsior” poleca pokoje luksusowe na letni sezon — ceny znacznie niższe. ng 47 271

Zakopane. Pensjonat **Przedświt** ul. Chalubińskiego, wygodnie i tanio. zdg 14 105

4. OSOBISTE

Amatorzy
smacznych nóg wieprzowych — znajduje je u Sobczyńskiego, Ratajczaka 2, Poznań. zdg 13 605/6

Nuś.
wysłał list. p 20 926

6. ŻENKI

Brunetka
lat 32, przystojna, inteligentna, mała gotówka, poszukuje pana na stałym stanowisku kupca lub urzędnika celu matrymonialnym. Oferty Kurier Poznański zdg 14 664

7. SPRZEDAŻE

Motocykl „Phänomen”
motorem Sachs 2,75 KM 2 biegi i wolny światło elektryczne. Bezpłatki. Rejestracja jak rower. Cena **695,—**
Wul - Gum,
Poznań, Wielkie Garbary 8.
Pg 28 573-19.79

Meble
wprost Fabryki. Pomykaj. Rynek Śródecki. Wielki Wybór. — Pracownia tapicerska. Pg 28 967-29.21

Meble
Olbryzi wybór najniższe ceny **Hala Mebli**
Wrocławska 38. Dogodne warunki spłaty. Pg 29 011-56.334

Koncertowe pianino
Eckego sprzedam. Oferty Kurier Poznański Ng 46 538

Bechsteiny
Blüthnery
pianina nowe i używane od zł 470.— na warunkach dogodnych

Drygas
Trzeciego Maja nr. 4.
Fachowe strojenia
i naprawy fortepianów. zdg 13 913

Gospodarstwo
11 km od Poznania, mniejszym miasteczku, około 165 mórg włącznie, 7 mórg łąki, dostateczny żywy i martwy inwentarz, wartość 90.000 zł zamieniam na podobne lub dom w Niemczech. Oferty do Kuriera Poznańskiego zdg 14 434

Lustro
krystal belgijski 80x2,70 8 do 10 mm sprzedam. Oferty Kurier Poznański zdg 14 363

Maszynę
do szycia bielizniarkę sprzedam, Mostowa 16, m. 9. zdg 14 404

Motocykl
sportowy, solówka, dobry. Oferty Kurier Poznański zdg 14 424

Kuchnia
kompletna okazujna. Kręta 9. zdg 14 352

Krate
rozsuwana 3x2,40 sprzedam. — Goździejowicz, Podgórna 10. zdg 14 402

Transmisja
wał 11 m x 100 mm, łożyska kulkowe SKF, składane tarcze SKF sprzedam. Palarnia Kawy, Warszawska 6. zdg 14 544

Pędnie
nowoczesne na łożyskach kulkowych i rolkowych. Wały transmisyjne, Wieszaki. — Koła pasowe. W. Gierczyński Poznań, św. Marcina 13, tel. 18-85 zdg 14 584

Ówocarnię
sprzedam. Wielka 17. zdg 14 429

Skład
kapeluszy damskich, centrum. Tania dzierżawa, powodu rozjęcia spółników. Oferty Kurier Poznański zdg 14 501

Domek
skanalizowany, światło elektr. 5 pokoi, kuchnia, 3 ubikacje warsztatowe, chlew, 2 morze ogrodu powiat Jarocin, Kościół, szkoła, poczta, gotówka 15 tysięcy. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 090

Meble
kupuje się najtaniej u **Bakosia, Stary Rynek 51**
zdg 3 005-6

Walizy, Torebki, Niesery,
Parasole, laski paski

Czysz,
Szkolna 11.
Pg 28 074-5-25.62.3

Gabinet Lek. - dentystyczny
sprzedam całkowicie lub pojedynczo z powodu wyjazdu. Oferty Kurier Poznański zdg 14 687

Motocykl
z przyczepką rocznik 1933 przejechanych 9 000 km sprzedam lub zamieniam na Polski Fiat, Sw. Józefa 6, mieszkanie 18. zdg 14 693

Koloniałka
mieszkaniami, czystością gwarantowaną korzystnie. Pocha 39. mieszkanie 17. zdg 14 766

Chevrolet
Six oryginalna limuzyna na superbalonach. Dąbrowskiego 38 — Garaż. zdg 14 733

Sprzedam
tanio jasną sypialkę. Winiary. — Sw. Stanisława 48, m. 3. zdg 14 746

Antyki
najtaniej. Marcina 46. zdg 14 602

Trociny
sosnowe ma do oddania wagonowo — tartak Biadki. zdg 14 520

Wózek
dziecięcy sprzedam. Kanałowa 14, m. 11. zdg 14 801

Blüthner
skrzydło koncertowe **pianina, fisharmonie** okazujnie — zamiany. Marcina 22, podwórze. zdg 14 522

Lustro
duże, Wroniecka 13, restauracja. zdg 14 545

11. KUPNA

Foxteriera
pieska rasowego, gładkowłosego kupię. Zgłoszenia z opisem i ceną podać Dąbski, Maj, Zabno, p. Mogilno. zdg 13 896

Kupię
mało używany silnik komplet na gaz ssacy KM 70—80. Dokładne podanie proszę nadesłać do Kuriera Poznańskiego zdg 14 006

Pieska
rasowego, małego kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 13 912

Futro
damskie, dobre, okazujnie kupię. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 14 374

Ciężarówkę
2½ tonny „Chevrolet”, bliźniacze kła kupię. Spieszne oferty Kurier Poznański zdg 14 364

Jamnik
lub jamniczka czarno podpalana rasowa. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 14 360

Półbalonówkę
damską kupię. Oferty Kurier Poznański zdg 14 498

Potrzebujemy
40—60 łożek żelaznych używanych. Oferty Seminarium Zagraniczne Potulice poczta Nakło n. Not. dg 23 858

Zarząd Miejski w Kleczewie — pow. konińskiego, poszukuje używanego w dobrym stanie **motoru** systemu „Diesla” o mocy 25—30 k. m. z prądnicą trójfazową o mocy 20 k. V. A. o napięciu 380/220 volt. dg 23 860

Komin
żelazny nowy lub używany w dobrym stanie kupię zaraz. Bodażewski, Zielon. p. Trzemeszno. dg 23 890

Lombardowe
kwity, złoto, srebro, brylanty. — wszelkie starożytności kupuję — Lamus, Strzelecka 1. Pg 29238-56.358

Kupię
urządzenie bankowe i kase ogniotrwała. Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 14 671

12. DO WYNAJĘCIA

Trzypokojowe
słoneczne, łazienka bezpodatkowo wydzierżawi gospodarz. Pocha 128. zdg 13 511

Próżny
Długa 4 — 10. zdg 14 100

3 pokoje
ze wszelkimi wygodami, centralne ogrzewanie, parter. Matejki 48 od zaraz. Wiadomość u portiera. zdg 13 668

5, 6 i 7
pokoi Grottera tano wydzierżawie. Telefon 34-44. Pg 29 015-56.344

Dwa
pokoje kuchnia wynajmę. Warszawska 159, Osiedle. zdg 13 265

Trzypokojowe
słonecz. Aleja Hetmańska 9. — wskaże dozorca. zdg 14 369

Czteropokojowe
komfortowe przy Debinie. — Szczepana 10. zdg 14 366

Trzypokojowe
Słoneczna 14. zdg 14 358

Kilka mieszkań
„Eau”, Ratajczaka 9 — 6. zdg 14 349

Sześciopokojowe
Rzeczpospolitej 4. zdg 14 403

Dwupokojowe
komfortowe, pokój sługi, balkonem, bezpodatkowo, willi, blisko Ostrogora od zaraz. Gen. Sowińskiego 17, gospodarz. zdg 14 408

Mieszkanie
do wynajęcia 5 pokoi. Młyńska 9 Informacje u dozorczy. zdg 14 062

Dwupokojowe
informacje Lecycka 20, m. 3. — Osiedle Warszawskie. zdg 14 506

4 pokoje
kuchnia, balkonem itd. 1 września, wprost od gospodarza. — Wielkie Garbary 5, telefon 33-18. zdg 14 492

Pokój
kuchnia. Górna Włda 147. zdg 14 699

Trzypokojowe
wolne. Loretańska 10, gospodarz. naprzeciw probostwa łazarskiego zdg 14 735

Warsztaty - składnice
do wynajęcia. Jeżycka 16. Tel. 65-96 zdg 14 760

2 pokojowe
komfort. Ostrogora 37. Wiadomości telefon 63 29. zdg 14 629

Pokoje
lub całe mieszkanie trzypokojowe wynajęcia. Czesława 10 — 4. zdg 14 699

Pokój
próżny zaraz gospodarz. Grudzieńskie nóżki Zmudzkiej. zdg 14 632

Puszczycówko
3 albo 5 pokojowe komfortowe mieszkanie, centralne ogrzewanie, 5 minut od dworca. Informacje Puszczycówko, Dworcowa 18. — Mosiewicz. zdg 14 638

Cztery
pokoje, hol, balkon, komfort willi, Sołacz. Wawrzyniak, Śląska 11. Pg 29 020-56.355

5
pokoje, I piętro. Pocztowa 23. zdg 14 604

6
pokoje, II piętro. Pocztowa 23 zdg 14 605

Pokój
telefonem. Działynskich 9, m. 8. Pg 29 019-30.30

Sześciopokojowe
komfortowe ewentualnie garażem lub ogrodem Matejki 68 (blisko Grunwaldzkiej), telefon 35-68. zdg 14 781

Trzy
pokoje kuchnia, Małeckiego 21. zdg 14 810

3 pokoje
komfortowe 61.50, koszt 250.— od zaraz. Bydgoska 2, m. 9. zdg 17—19. zdg 14 809

Mieszkanie
komfortowe I piętro. 2 pokoje, obszerne, trzeci mniejszy, łazienka, przynależności, ogródek 60.— bezpodatkowo. Łazarz. Hetmańska zaraz później, gospodarz. — Oferty Kurier Pozn. zdg 14 723

Trzypokojowe
początek Jeżyckie komfortowe „Jur”, zdg 14 578

2
pokoje bez kuchni, śródmieściu od zaraz. Oferty Kurier Poznański zdg 14 327

Oddam
czteropokojowe komfortowe mieszkanie. Grochowa Łąki 3, m. 7 zdg 14 539

Trzypokojowe
komfortowe 3 ptr. 1 sierpień — Wierzbice. Oferty Kurier Poznański zdg 14 542

13. SZUKA MIESZK.

3—4
pokoi z przynależnościami, słoneczne nie wyżej 2 ptr. blisko Rynku Jeżyckiego poszukuje pewny płatnik. Zgłoszenia do Kuriera Poznańskiego zdg 14 371

Pokoju
kuchnia szuka artysta. Oferty Kurier Poznański zdg 14 395

Pokoju
z kuchnią szuka pewny płatnik Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 14 455

Poszukuję
dwa lub trzy pokoje z kuchnią. Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 14 432

Zaprowadzone
przedsiębiorstwo poszukuje 2—3 pokojowego mieszkania z wygodami od gospodarza. Oferty Kurier Poznański zdg 14 494

Dwupokojowego
kuchnia 40—45.— śródmieściu — Włda, wdowa, pewny płatnik. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 696

15. POKOJE UMEBL.

Matejki zdg 13 455
Pokój umeblowany, Spokoina 9. m. 2. zdg 13 473
Elegancki pokój 1. 8. dla solidnego pana. — Kwiatowa 5. m. 6. zdg 13 747
Paniom frontowy, elektryczność, łazienka. Strzelecka 12 — 9. zdg 13 970
Niekrepujący Działońskich 11. parter. Matu- zdg 13 984
Towarowa 21 a. I piętro lewo. zdg 14 089
Dworcu Focha 27 — 9. zdg 13 268
Umeblowany biurko. Fredry 4 — 4. zdg 14 331
Dwóch Łakowa 14 — 7. zdg 14 238
Panu Piekary 25 — 3. zdg 14 183
Szwajcarska 14 — 4. zdg 14 367
Wspólny dla pań. Żydowska 28 — 6. zdg 14 441
Jednoosobowy Plac Działowy 6. m. 8. zdg 14 362
Niekrepujący frontowy, centrum, Kramarska 21 22 — 12. zdg 14 956
Telefonem Jackowskiego 11 — 3. zdg 14 353
Pokój i pokoi czyste, elektryczność, łazienka. Małeckiego 17. m. 5. zdg 14 354
Śniadeckich 20 — 5. zdg 14 379
Piłsudskiego Skońska 16 — 7. zdg 14 383
Plac Kolegiacki 14/15, m. 10. dobrze umeblowany. zdg 14 389
Pierackiego 10 — 9 pokoje. zdg 14 391
Strzałowa 3. m. 20 dom tylny, dwuosobowy tani zaraz. zdg 14 398
Solidnej pracującej, centr., łazienka. — Młyńska 2. m. 4. zdg 14 400
Pokój elektryczny. Gąsiorowskich 5. m. 3. zdg 14 403
Niekrepujący Sienkiewicza 14 — 6. zdg 14 444
Pokój pani willi, Topolowa 6. telefon 33-64. zdg 14 417
Pokoik centralne zaraz. Fredry 12. — m. 19. zdg 14 418
Plac Światokrzyski 3 — 11. zdg 14 419
Ładny Wojciecha 14/15 — 9. zdg 14 420
Skryta 14. m. 4. dla 1-2 osób. zdg 14 425
Śniadeckich 21 — 5. zdg 14 426
Nowomiejski 6a — 23. duży frontowy, kulturalnemu. zdg 14 431
Pokój wspólny. Św. Marcin 58 — 19. zdg 14 453
Niekrepujący frontowy 1-2 osobowy. Dabrowskiego 36. m. 3. zdg 14 451
Kochanowskiego 17 — 6. zdg 14 450
Chwaliszewo 53/54 — 4. zdg 14 448
Dwuosobowy Dabrowskiego 15 — 8. zdg 14 446
Nowoczesny Ratajczaka 19-10. zdg 14 475
Centrum telefon, komfortowy, centralne — elektryczność. Wrocławska 28. m. 14. zdg 14 476
Skarbowska 2 — 9. zdg 14 472
Pokój pani 3 Maja 3a — 6. zdg 14 471
Dąbrowskiego 15 — 9. dwuosobowy — jedno- zdg 14 470
Ratajczaka 11a — 71. zdg 14 022
Frontowy elektryczność. Kwiatowa 3. — m. 5a. zdg 14 490
Czyste słoneczne pokoje I p. z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. Aleje Marcinkowskiego 1. m. 4. zdg 14 486
Plac Wolności 14a — 8. niekrepujący, łazienka. zdg 14 482

Mickiewicza 1 — 4. zdg 14 456
Frontowy Wielkie Garbary 48 — 10. zdg 14 459
Niekrepujący elektryczność, łazienka. Górna Wilda 40 — 13. zdg 14 463
Cieszkowskiego 6 — 6. zdg 14 464
2 niekrepujące wszelkie wygody. Wyspiańskiego 19. m. 4. zdg 14 465
Składowa 1 — 16. zdg 14 521
Małżeństwo lub jednoosobowy. Mostowa 5a m. 6. zdg 14 513
Niekrepujący Kilińskiego 5 m. 8. zdg 14 509
Pokój Grobla 17. m. 11. zdg 14 508
Dwa frontowe, intelig. panom (małżeństwa bezdzietnego używaniem kuchni), łazienka, elektryczność. Popolińskich 6 — 2 I. zdg 14 507
Marcin 49 — 9 klatki. zdg 14 503
Ratajczaka 40 — 11. utrzymaniem. zdg 14 500
Pokój Plac Działowy 3 — 10. zdg 14 499
Słoneczny elektryczność, czysty. Strzelecka 19 — 8. zdg 14 496
Niekrepujący panu. Jasna 12 — 8. zdg 14 688
Umeblowany Matejki 2. m. 7. zdg 14 692
Panu plac Bernardyński 4. m. 8. zdg 14 694
Wspólny Wielkie Garbary 5 — 12. zdg 14 697
Niekrepujący tanio. Grobla 10 m. 16. zdg 14 701
Elegancki względnie dwa centrum. Telefonowa 28-68. zdg 14 703
Kręta 6 — 11. zdg 14 704
Frontowy wygodami panu. Kręta 22 — 11. zdg 14 705
Frontowy słoneczny, elektryczność. Szewska 20 — 6. zdg 14 709
Ładny Wierzbicice 58 — 15. (wejście Jerzego). zdg 14 710
Śniadeckich 18 — 8. zdg 14 711
Centrum Wrocławska 33/34 — 6. zdg 14 772
Czysty niekrepujący. Wielkie Garbary 50. — 10. zdg 14 773
Pokój umeblowany, niekrepujące wejście. Długa 8. m. 15. zdg 14 774
Dąbrowskiego 36 — 15. utrzymaniem — bez. zdg 14 757
Dworca balkonowy. Focha 29 — 6. Ng 46 529
Śniadeckich 3 — 8. Ng 46 528
Słoneczny Plac Św. Krzyski 3 — 13. zdg 14 656
Balkonowy Wielkie Garbary 43 — 5. zdg 14 676
Gwarna 17 — 10. zdg 14 654
Pokoik Dąbrowskiego 41 — 6. zdg 14 653
Jednoosobowy czysty, miły, elektryczność. Strzelecka 6. m. 18. zdg 14 739
Ładny frontowy. Słowackiego 25 — 5. zdg 14 740
Pierackiego 8 — 12. zdg 14 742
Pokój frontowy. Wyspiańskiego 11. m. 10. zdg 14 747
Mickiewicza 5 — 3. zdg 14 748
Umeblowany pokój Pierackiego 11. m. 5. zdg 14 750
Słowackiego 29 — Kwaśniewski. zdg 14 763
Przyjeźdnym stałym. Młyńska 12a — 9. zdg 14 751
Panience wspólny. Poczta 21 — 3. zdg 14 767

Niekrepujący Mielżyńskiego 5 — 9. zdg 14 769
Pokoik Jackowskiego 17 — 8. zdg 14 752
Dąbrowskiego 33 — 8. zdg 14 753
Słowackiego 34 — 5 tanio. zdg 14 756
Elegancki klatki, Słowackiego 42 — 8. zdg 14 755
Jasna 4-3. zdg 14 759
Mickiewicza 28 — 6. zdg 14 615
Pokój Skryta 9 m. 1. zdg 14 616
Kraśńskiego 4 — 4. centralne ogrzewanie, łazienka, elektryczność. zdg 14 617
Pokój bezwzględnie czysty, komfort, telefon, łazienka. Piekary 5 — 2. zdg 14 620
Próżny łazienka małżeństwu — urzędnikowi. Działońskich 9 — 13. parter. zdg 14 610
Na biuro 2 pokoje lub oddzielne telefonem, łazienka, komfort, wysoki parter. Piekary 5 — 2. zdg 14 621
Romana Szymańskiego 8 — 11. zdg 14 622
Rzeczypospolitej 9 — 8. zdg 14 626
Niekrepujący Wielkie Garbary 36 — 19. zdg 14 624
Panu czysty. Józefa 3 — 5. zdg 14 626
Biuro Kantaka 2 — 5. zdg 14 627
Kantaka 2 — 5. zdg 14 628
Słowackiego 19 — 1. zdg 14 631
Klatki Zamkowa 4b. m. 7. wchód Poczta. zdg 14 644
Strzelecka 12 — 10. zdg 14 652
Dąbrowskiego 36 — 24. zdg 14 678
Niekrepujący Jasna 8 — 2. zdg 14 681
Solidnym Szymańskiego 8 — 9. zdg 14 683
Elegancki od zaraz panu na stanowisku. Ogłada 4-7. Mickiewicza 21 25. m. 6. zdg 14 603
Elegancki Szamarzewskiego 24 — 16. zdg 14 590
Woźna 14a — 6. zdg 14 608
Tanio Ratajczaka 17 — 15. zdg 14 612
Niekrepujący Jeżycka 35. kolonialka. zdg 14 547
Frontowy używaniem kuchni. Młyńska 2. m. 16. zdg 14 525
Małżeństwu bezdzietnemu. Łakowa 9 — 9. zdg 14 541
Poczta 29. m. 11. elektryczność, łazienka zdg 14 537
Słoneczny Skarbowska 15 — 7. zdg 14 538
Jedno- dwuosobowy, woda bieżąca. — Mickiewicza 15. m. 2. zdg 14 535
Inteligentnym ciepły. Łakowa 10 — 6. zdg 14 794
Dwuosobowy Długa 19 — 5. zdg 14 780
Pokój dla pana na stanowisku. Aleje Marcinkowskiego 16 — 16. zdg 14 778
Marcinkowskiego 21 — 31 Spandowska. zdg 14 797
Mostowa 5 — 7. zdg 14 796
Szymańskiego 9 — 9. zdg 14 791
Niekrepujący utrzymaniem. Ratajczaka 9 — 8 zdg 14 789
Słoneczny spokojny. Reja 2 — 19. zdg 14 784
Kanałowa 16. m. 7. I piętro, jednoosobowy, kulturalnym. zdg 14 815
Komfortowy urzędnikowi. Przemczna 10 — 1 zdg 14 813
Dwuosobowy jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 14 811
Panu Wrocławska 56 — 5. zdg 14 722

Klatki schodowej. Drużbackiej 1a. m. 6 zdg 14 720
Ładne słoneczne. Piekary 18 — 8. zdg 14 665
Klatki frontowy 1-2 panom. Wodna 8 m. 11. zdg 14 666
Niekrepujący jedno- dwuosobowy. Kręta 5-5. zdg 14 669
Mickiewicza 21/25 — 1. zdg 14 670
Kulturalnemu niekrepujący wygodami korzystnie. Matejki 4. m. 9. zdg 14 673
Kwiatowa 7 — 8. zdg 14 675
Ratajczaka 11a — 110 wspólny. zdg 14 591
Pokój Skarbowska 6. m. 9. zdg 14 593
Kwiatowa 3 — 3. zdg 14 595
Pokój umeblowany Rzeczypospolitej 3. m. 7. zdg 14 596
1-2 pokoje. Kręta 7 — 8. zdg 14 598
Popolińskich 1a — 7. zdg 14 599
Szkolna 9 — 3. zdg 14 601
Szwajcarska 14 — 4. zdg 14 600
Czysty Wodna 17/18. m. 14. zdg 14 572
Rzeczypospolitej 5. m. 3. zdg 14 574
Pokoik zaraz. Kręta 24. m. 6. zdg 14 576
Pokój Plac Wolność 9 — 5. zdg 14 579
Mały utrzymaniem tanio. Pierackiego 9 m. 6. zdg 14 582
Grobla 29a m. 7. zdg 14 585
Niekrepujący Wolnica 3 — 10. zdg 14 725

Dwuosobowy słodnym bez pościeli. Mielżyńskiego 25a — 10. zdg 14 727
Komfortowy dla urzędnika. Stroma 6 — 10. zdg 14 729
Dobrze umeblowany. Wierzbicice 37a. m. 9. zdg 14 730
Klatki Wroniecka 13. restauracja. zdg 14 546
Niekrepujący panu elektryczność, łazienka. — Adres Kurier Pozn. zdg 14 553
Matejki 2 — 5. Zgłoszenia od 7 wieczorem. zdg 14 555
Pokój także przyjeźdnym. Piłsudskiego 24 — 3. zdg 14 557
Zaraz Aleje Marcinkowskiego 27. Przybyłowicz. zdg 14 558
Pokój dla 2 panów od 1. 8. z utrzymaniem w ręcznika. Romana Szymańskiego 10. m. 4. zdg 14 560
Dwuosobowy frontowy. Focha 38. m. 4. zdg 14 526
Centrum umeblowany niekrepujący, elektryczność, telefon, panu lub pani od zaraz. Sew. Mielżyńskiego 4. m. 10. zdg 14 528
Frontowy Wielkie Garbary 2 — 5. zdg 14 529
Pokój Półwiejska 38a. m. 9. zdg 14 530
Niekrepujący Wielkie Garbary 43 — 6. zdg 14 533
16. SZUKA POKOJU
Małżeństwo intelig. szuka od 1. 8. pokoju do 25 zł. Oferty Kurier Poznański zdg 14 520
Pokój od 15. 8. zł. 20. — poszukuje. — Oferty Kurier Pozn. zdg 14 445
Próżnego od zaraz do 40. — Oferty Kurier Poznański zdg 14 477
Pokoiku do 15. — pan. Oferty Kurier Poznański zdg 14 487

Pokoiku 15 złotych. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 483
Poszukuję stancji dla 1 lub 2 starszych gimnazjalistów, dozor i opieka. — Oferty Kurier Pozn. zdg 14 460
Poszukuję częściowo umeblowanego próżnego krawiec. Oferty Kurier Poznański zdg 14 640
17. LOKALE
5 ubikacji wynajme na I piętrze od zaraz. Wiadomość na miejscu. Ratajczaka 2. m. 8. zdg 12 809
Lokal 2 pokoje, ewentualnie na biuro, kantor od zaraz. Poczta 30. — Wiadomość u portiera. zdg 13 667
Garaz do wynajęcia. Siemiradzkiego 3. gospodarz. zdg 13 950
Św. Marcin 54 front. I piętro, 5 pokoi na biuro lub magazynu. Zawadowca. zdg 14 057
Plac budowlany, duży, śródmieściu — sprzedam. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 536
Plac oparkaniowy, szopa, stajnia, b. — (Jeżyce). Informacje św. Marcin 47 — 2, 2-7. zdg 14 534
18. DZIERŻAWY
Skład kolonialny dobrze prosperujący od kilku lat, nowoczesnie urządzonej, z mieszkaniem trzy pokoje kuchnia, w powiatowym mieście 15 tysiącem mieszkańców, wojsko, gimnazjum, od zaraz do wydzierżawienia na dogodnych warunkach. Do objęcia potrzeba 6 do 8 tys. zł. — Zgłoszenia Kurier Poznański zdg 28 891
Dzierżawy do 15 morgów mieszkaniem poszukuje zaraz okolica Poznania. — Oferty Kurier Poznański zdg 14 592
23. ROZMAITE
Przyjmuję monogramy maszynowe — oraz wszelki haft. Poznań, Półwiejska 5. m. 8. zdg 14 433
Konsens na pełen wyszynk poszukuje. — Oferty Kurier Pozn. zdg 14 661

programy radjowe

OGÓLNOPOLSKIE
Sobota, 31 lipca.
 11.57 sygnał czasu; 12.03 dziennik południowy; 12.15 jak zwiekszyć wydajność naszyje, sadów — pogadanka; 12.25 orkiestra pod dyr. Furmańskiego i Dakowskiego; 12.45 wiadomości gospodarcze; 13.00 Teatr Wyobraźni dla dzieci młodszych: „Pszczółka Maja i jej przygody” — słuchowisko Malgo-rzaty Sterbówny z operetek i najpiękniejsze walec. J. Straussa w wyk. Orkiestry pod dyr. Adama Hermana (z Krakowa); 17.10 Polskie pieśni i utwory fortepianowe w wyk. Marii Kaupę (Spiew) i Maryli Jonaszowej (fortepian); 17.50 darabami pod Czeremoszu — pogadanka; 18.15 zapominanie piosenki chóru Eryana (płyty); 18.50 pogadanka aktualna; 19.00 orkiestra Marynarki Wojennej pod dyr. kpt. A. Dulina (z Gdyni przez Toruń); 19.40 pogadanka aktualna; 19.50 wiadomości sportowe; 20.00 audycja dla Polaków za granicą: 1. letni ranek w Polsce — felieton; 2. na swojską nutę — muzyka i pieśni polskie w wykonaniu zespołu Pawła Rynasa i M. Grabczyńskiego (spiew); 20.45 — Dziennik wieczorny; 20.55 przegląd prasy rolniczej (z Wilna); 21.05 — muzyka taneczna w wyk. Małej Ork. P. R. z udziałem Czwórki radiowej i solistów. W przerwie radiowej i solistów. W przerwie do godz. 21.45 — Nowości literackie 22.50 ostatnie wiadomości dziennika wieczornego prasy i komunikat.
Niedziela, 1 sierpnia.
 8.00 sygnał czasu; 8.03 dziennik poranny; 8.15 audycja dla wsi: a) Gazetka rolnicza, b) muzyka (płyty), c) „Jak mamy sobie radzić?” — pogadanka; 9.00 transmisja nabożeństwa z Katedry św. Stanisława Kostki w Łodzi. Kazanie wygłosi ks. prof. Stanisław Niedziński. Po nabożeństwie: muzyka poważna (płyty) — (z Łodzi); 10.45 koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Tadeusza Serejskiego i Stanisław Rusocki (spiew) oraz Szeceł pt. „Ofiara” — Feliksa Zandlera (ze Lwowa); 11.57 sygnał czasu; 12.03 „Wśród wicherów i burz”. Poranek muzyczny w wykonaniu Poznańskiej Orkiestry Symfonicznej pod dyr. Wiktora Buchwalda; 13.00 przegląd kulturalny; 13.10 „Na swojską nutę”. Muzyka rozrywkowa ork. detej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kaliszu (z Poznania) i Kazimierz Czekotowski (spiew z Warszawy); 14.40 audycja dla dzieci starszych (płyty); 15.00 audycja dla wsi: 1. przegląd rynków produktów rolnych. 2. „Frycwo przy żniwach” — audycja słowno-muzyczna w oprac. Hanny Małkowskiej (z Torunia). 3. muzyka (płyty) z Torunia. 4. Rzepka — pogadanka (z Poznania); 16.00 soliści na instrumentach jazzowych (płyty); 16.30 recital śpiewaczy Heleny Hrab-Szałkiewiczowej (z Katowic); 17.00 kame-

ralny Teatr Wyobraźni: Wznowienie komedii pt. „Rozwód”. Napisała Alicja Ramsey; Zradiłofonizował Rudolf do Cordova (Anglia). Przekład Anieli Zgórskiej; 17.25 pływackie zawody międzyrozgłosniowe — zbiorowa audycja sportowa; 18.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”. Wykonawcy: Mała Ork. P. R. Jerzy Granowski — tenor, Maria Kaupę (spiew) i Walery Bikont (trąbka). Mieczyław Hoherman (instr. orkiestrowe), Czesław Skonieczny (humor). Transmisja z Doliny Szwajcarskiej. W przerwie o godz. 18.55 autem przez pustynie Szwajcarii — felieton (z Poznania); 22.00 z muzyki baletowej Czajkowskiego (płyty); 20.40 przegląd polityczny; 20.50 dziennik wieczorny; 21.00 — „Pawilon piosenek” — retrospekcja z Wystawy Paryskiej w oprac. Władysław Majewskiej (ze Lwowa); 21.40 reportaż z regat o mistrzostwo Polski (z Bydgoszczy przez Toruń); 21.50 wiadomości sportowe; 22.00 transmisja fragmentów międzynarodowych zawodów lekkoatletycznych (z udziałem Polski), w Berlinie; 22.20 — Robert Schumann: „Karnawał” w wyk. Raula Koczalskiego (fortepian); 22.50 ostatnie wiadomości dziennika wieczornego.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM
Sobota, 31 lipca.
 15.15 Koenigsw. — Wesela audycja. Wrocław. — Piesni Szuberta. 16.00 Kolonia. — Koncert rozrywkowy. 16.05 Praga. — Koncert ork. wojskowej. 16.25 Wiedeń M. z płyt. 17.00 R. Paris. — M. lekka. — 17.05 Praga. Muzyka taneczna. 17.30 Budapeszt. — M. taneczna. 18.00 Koenigsw. — M. rozrywkowa. 18.10 Hilversum I. — M. taneczna. 18.45 Droitwich. — Koncert. 19.05 Ryga. — Koncert z płyty. Sztutgart. — Melodie operowe. 19.30 Wrocław. — Turniej śpiewaczy. 20.00 Sztokholm. — Radiokabaret. Lyon. — M. taneczna. 20.30. Paris PTT — „Hamlet” op. Thomasa i „Jeziro łabędzie” balet Czajkowskiego. R. Paris. — M. dwufortepianowa. 21.00 Mediolan. — „Mefistofeles” op. Arrigo Boito. 21.05 Wiedeń. — Festival salzburski: koncert mozartowski pod dyr. Paumgartena. 21.25 Droitwich. — Solo na organach Wurlitzera. 21.30 Rzym. — Koncert. 22.00 Sztokholm. — M. taneczna. 22.20 Kopenhaga. — M. duńska. 23.00 Luksemburg. — M. taneczna (do 1.00). 23.10. Kopenhaga. — M. taneczna (do 1.00). 24.00 Frankfurt i Sztutgart. Koncert z płyt (do 1.00). R. Paris. M. taneczna (do 1.00).
Niedziela, 1 sierpnia.
 12.20 — Praga. „Ksieznicka słowacka”, opka Piskaczka — 15.50 — Lipsk. Tańce ludowe z całego świata — (z Drezna) w wyk. kwartetu mandol. 17.15 — Mediolan. Koncert symfoniczny. Rzym. — Arlekin” opka Mario Ches. 19.55 — Hilversum. Koncert symf. z Scheveningen. 20.00 Wiedeń. „Na nutę klasyczną i przebojową” potpourri Hrubego. Monachium — Koncert rozrywkowy z udziałem Erny Sack. 20.20 — Lille. „Miss Hellyett” opka Andra. Budapeszt. — „Dwaj skapey” op. komedia Gretry. — 20.30. — Wiedeń Eiffel: Alzacka muz. symfoniczna. 21.00 — Mediolan. „Romeo i Julia” tragedia Szekspira z ilustracją muzyczną Berlioz. Rzym. „Madame Butterfly” op. Pucciniego. 21.05 — Bruksela flam. — Koncert symfoniczny z Knoeke. 21.30 — Wrocław. święto niem. związków śpiewaczy — zjazd wzięchniemiecki. 22.00 — Sztokholm. Program rozrywkowy. 22.30 — Keenigswusterhausen. Muzyka do tańca. 23.00 — Tuluz. Melodie operetkowe. Bruksela frank. — Koncert z płyt. 24.00 — Frankfurt i Sztutgart. Koncert nocny.

Akuszka
Poznań Strzelecka 2
przy Świętokrzyskim
przyjmuje udziela porady pomo-
cy położniczej. dg 23 342-3

Dykta Dykta Dykta
najlepsza, najtańsza, nowy trans-
port. Skład fabryczny
św. Wojciecha 28.
Ng 47 375-6

Chiromantka
mówi prawdę. Dąbrowskiego 50
m. 9. zdg 14 754

24. NAUKA

Nowe
kursy stenografii, maszyny, —
książkowsko od 4 sierpnia. Krom-
czyńska, Ogrodowa 16, II.
zdg 14 614

Uczennica - szycia
Szamarzewskiego 20/22 — 10.
zdg 14 762

25. MUZYKA

Gry
fortepianowej udzielam forte-
pian do ćwiczeń. Zofia Wesolow-
ska, Kopernika 8. zdg 14 457

26 SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszu-
kujących posady w tej rubryce
obliczamy po jednej trzeciej cenie
drobnych.

a) Służba domowa

Posługi
lub jakiegokolwiek innej pracy
(sprzątanie biur itp.) szuka uczciwa,
czysta, w średnim wieku,
znajdująca się w bardzo przy-
krym położeniu. Łaskawe oferty
Kurier Poznański zdg 14 077

Posługi
z skromnym gotowaniem, do-
brym poleceniem. Oferty Kurier
Pozn. zdg 13 994

Dziewczyna
samodzielną z dobrym gotowa-
niem poszukuje posady od 1. 8. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 385

Posługi
przed lub popołudniu poszukuje.
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 893

Posługaczka
pracowita szuka posługi na cały
dzień. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 397

Posługi
poszukuje. Oferty Kurier Pozn.
zdg 14 474

Służąca
poszukuje posady do prac domo-
wych od 1 sierpnia. Oferty Kur-
ier Pozn. zdg 14 493

Posługi
poszukuje. Oferty Kurier Pozn.
zdg 14 512

Posady
do wszystkiego gotowaniem, po-
szukuje czysta, biegła, szczerą.
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 745

Pracząca
uczciwa, czysta, szuka prania. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 618

Dziewczyna
szuka posady 1 sierpnia z dobrymi
świadectwami. Oferty Kurier
Pozn. zdg 14 610

Szukam
posługi na cały dzień. Oferty Kur-
ier Pozn. zdg 14 667

Gospodyni
kucharka restauracyjna z dobrym
gotowaniem szuka posady od 1-go
sierpnia. Oferty Kurier Pozn.
zdg 14 571

Pracowita
z gotowaniem szuka posady. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 549

TEATRY

Poznań, piątek, 30. 7.
ADRIA: „Koszalki — opalki”.

KINA

Poznań, piątek, 30. 7.
APOLLO: „Krew na morzu”.
CORSO: „Zew Krwi”.
GLORIA: „W blasku słońca”.
GWIAZDA: „Jej Wysokość
tańczy walca”.
METROPOLIS: „Am i Mabel”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Flip
i Flap” w komedii „Cygańskie
dziewczyny”.
RENAISSANCE: „Rok 2000”
oraz „Zamach w Kasynie”.
SŁONCE: „Zapomniane twarze”.
SFINKS: „Zaczęło się od poca-
lunku”.
SWIT: „Madame Lenox”.
TECZA-Lazarz: „Komediant”.
TECZA-Wilda: „Jej Pierwsza
Miłość”.
WILSONA: „Młody Hrabia”.

Uczciwa
poszukuje posady calodziejnej.
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 968

Poszukuje
posługi za pokój. Oferty Kur-
ier Pozn. zdg 13 951

Posługaczka
szuka posługi na cały dzień. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 945

Posługi
poszukuje przed południem, naj-
chętniej Łazarz. Oferty Kurier
Poznański zdg 14 032

Inteligentna
samodzielne gotowanie, zaprawy,
pieczenie, prasowanie, szukam w
lepszym domu, od 1. 8. 37, mowa
polska — niemiecka. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 20 923

Dziewczyna
gotowaniem do wszystkiego szuka
posady. Oferty Kurier Pozn. zdg
14 161

Posługaczka
po południu praniem, poszukuje
posługi. Oferty Kurier Pozn.
zdg 14 265

Dziewczyna
uczciwa i czysta poszukuje po-
sady z gotowaniem od 1. 8. Ofery
Kurier Pozn. zdg 14 266

Dziewczyna
uczciwa, chętna z gotowaniem po-
szukuje posady od 1. 8. 37. Oferty
Kurier Pozn. zdg 12 654

Dziewczyna
poszukuje posady do wszystkiego.
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 988

Gospodyni
dobrym gotowaniem, zaprawy
wraz z samodzielnym prowadze-
niem gospodarstwa poszukuje do
samotnej osoby od 1. 8. tylko le-
pszym domu. Zgłoszenia do Ku-
riera Pozn. zdg 13 348

Dziewczyna
z prowincji z cośkolwiek gotowa-
niem przyjmie posadę od 1. Oferty
Kurier Pozn. zdg 12 820

Dziewczyna
inteligentna, świadectwa, gotowa-
nie szuka posady. Oferty Kurier
Pozn. zdg 12 919

Dziewczyna
uczciwa, czysta poszukuje posady.
— Oferty Kurier Pozn. zdg 12 962

**Zarządczyni-
kuchmistrzynie**
rutynowana, na wskroś uczciwa,
szuka od 1. 9. posady do zakładu
lub internatu. Zgłoszenia Kurier
Pozn. zdg 12 418

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady od
zaraz lub 1. 8. 37. Oferty Kurier
Pozn. zdg 12 324

Uczciwa
posługaczka poszukuje posady od
zaraz bez prania. Oferty Kurier
Pozn. zdg 12 698

b) Inni

Inteligentna
lat średnich, o miłym usposobie-
niu, przyjmie posadę do zarzą-
dzenia gospodarstwem domowym sa-
motnej osoby. Przyjmie także
wychowawczyni, lub pielęgniowa-
nia chorej. Oferty do Kuriera
Pozn. zdg 13 964

Siodlarz
tapicer, specjalista karoserii i po-
wozy, szuka posady, miejscowość
obojetna. Zgłoszenia Kurier Po-
znański zdg 13 875

Kasjerka
z kaucją 200 zł szuka posady. —
Zgłoszenia Kurier Pozn. zdg 14 373

Maszynistka
przepisuje wszelkie sprawy pry-
watne, tania. Oferty Kurier Po-
znański zdg 14 439

Krawcowa
1.50 dziennie. Niegolewskich 16,
m. 9. zdg 14 388

Początkująca
poszukuje posady do bufetu. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 409

Uczeń
z ukończoną 7 kl. szkoła po-
wszechna poszukuje nauki za
śluszarza lub tokarza. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 14 479

Panienska
uczciwa, skromne gotowanie z
Kongresówki poszukuje pracy.
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 461

Fryzjerka
kursistka poszukuje posady na
prowincji od zaraz. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 14 462

Krawcowa
w domu szuka posady 1. — dzien-
nie. Oferty Kurier Pozn. zdg 14 690

Pomocnik
handlowy, 6 letnia praktyka, re-
stauracyjno-kolonialna, poszukuje
posady. Przyjmie również przed-
stawicielstwo podróżujacego. —
Złoży kaucję. Oferty Kurier Po-
znański Ng 46 534

Sierota
poszukuje posady w charakterze
gospodyni względnie ma wszelkie
kwalifikacje samodzielniego pro-
wadzenia zakładu. Długoletnia
praktyka, miejscowość obojetna.
„Oreodownik”. Grudziądz, Groblo-
wa. ng 48 016

Ogrodnik
kawaler, lat 28, obeznany z
wszystkimi działkami, wchodzący-
mi w zakres ogrodnictwa, szklar-
niowego i gruntowego poszukuje
posady od 1 września. Miejscow-
ność obojetna. Zgłoszenia Kurier
Poznański zdg 14 744

Duet
zgrany koncertowo-dancingowy —
spiewem wolny od zaraz. Oferty
Kurier Pozn. zdg 14 764

Pianista
repertuaru poszukuje — posady
zaraz. Zgłoszenia Kurier Pozn.
zdg 14 765

Palacz - maszynista
obeznany reparacjach maszyn
elektrycznych i motorach benzy-
nowych poszukuje posady. Ofery
Kurier Pozn. zdg 14 886

Ogrodnik
kawaler, lat 27, z praktyką za-
graniczną i w kraju, obecnie na po-
sady w majątku poszukuje po-
sady żonatego od 1. 10. lub 1. 1.
38. Okolica obojetna. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 14 519

Karmelaz
laborant, z długoletnią praktyką
w poważniejszych fabrykach po-
szukuje posady. Łaskawe oferty
Kurier Pozn. zdg 14 517

Samotna
w sile wieku, pracowita i uczci-
wa, poszukuje posady u kultural-
nego pana lub pani. Piśmienne
zgłoszenia proszę kierować:
Strancowa, Bydgoszcz, Jasna 5.
ng 47 282

AUTORYZOWANE
MIEJSCA SPRZEDAŻY
ZEGARKÓW

Stefan Hubert
Poznań, św. Marcin 45
Ng 46 539

Przystojna
panienka prowincji, z lepszej ro-
diny, wykształcenie średnie. —
francuski, niemiecki szuka po-
sady do dzieci. Kurier Pozn. zdg
14 716

Rządca
z ukończoną szkołą rolniczą i dłu-
goletnią praktyką szuka posady
od zaraz ordynarie lub utrzymanie.
Poważne referencje. Łaskawe
oferty pod Słazak, poczta
Wozniki, G. Sł., poste restante.
zdg 14 561

Książkowa
bilansistka pewna, zaufana —
szuka posady. Oferty Kurier
Pozn. zdg 14 573

Dziewczyna
szesnastoletnia szuka posady w
kiosku, najchętniej w Gdyni. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 524

Uczennica
szuka posady utrzymaniem. —
Branża obojetna. Oferty Kurier
Pozn. zdg 14 146

Inteligentna
panienka przyjmie posadę towa-
rzeski do starszej pani lub bone
językiem niemieckim. Ewentual-
nie ekspedientka do piekarni. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 14 178

Sympatyczna
panna, przyjmie posadę, kolonial-
ce, piekarni, poprowadzi dom lub
jakąkolwiek pracę. Oferty Kurier
Pozn. zdg 14 260

Dentystka
uprawniona przyjmie zastępstwo
na sierpień i wrzesień. Zgłosze-
nia do Kuriera Pozn. zdg 13 127

Piekarz-Cukiernik
młody, samodzielny, dobry facho-
wiec, poszukuje pracy. B. Autas.
Września, Warszawska 11.
zdg 13 304

Gorzelnik
6 lat praktyki, dobry fachowiec,
książkowy, dublańczyk, poszuku-
je posady. Oferty Kurier Pozn.
zdg 11 935

Nauczycielka
egzaminowana, zakres szkoły po-
wszechnej, prawo nauczania, do-
bry niemiecki znajomość francu-
skiego, średnia muzyka, szuka po-
sady skromnych warunkach. —
Łaskawe zgłoszenia Kurier Po-
znański zdg 12 893

Biegła
maszynistka polsko - niemiecka,
stenografia, długoletnia prakty-
ka, referencjami, przyjmie zaraz
posadę. Oferty Kurier Pozn. zdg
13 484

Inteligentna
lat 32, poszukuje posady w skła-
dzie lub biurze. Złoży kaucję. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 556

Starsza
osoba inteligentna, poszukuje za-
jęcia do dzieci, chorej osoby lub
pracy domowej za małym wynag-
rodzeniem. Oferty Kurier Po-
znański zdg 13 558

Sierota
dziewczyna, lat 17 — poszukuje
pracy lub nauki. Oferty Kurier
Pozn. zdg 13 572

Maturzystka
szuka jakiegokolwiek pracy biuro-
wej, ewentl. za utrzymanie. Zgl.
Kurier Pozn. zdg 13 655

Dam
4 pensje miesięczne za posadę
leśniczego na niemieckim lub pol-
skim majątku. Oferty Kurier
Pozn. zdg 13 869

Szukam
prywatnego pośrednictwa w od-
nalezieniu posady. Oferty Kurier
Pozn. zdg 13 870

Inteligentna
wdowa, lat 28, szuka posady. —
pomocy w składzie lub gospody-
ni 1-2 osób. Oferty Kurier Po-
znański zdg 13 860

Nauczycielka
absolwentka Uniw. Pozn., kilku-
letnią praktyką pedagogiczną,
doskonalemi świadectwami, po-
szukuje od września posady w
domu prywatnym. Zgłoszenia,
warunki Kurier Pozn. zdg 13 474

Syn
inwalidy wojennej, trzeźwy po
wojku, prosi o jakąkolwiek pra-
cę. — Oferty Kurier Pozn. zdg
13 468

Syn
wdowy, uczciwy, pracowity, pro-
si o pracę chłopca do posylek. —
Oferty Kurier Pozn. zdg 13 467

Kupiec
młody, przystojny, dzielny, przy-
jmuje każdą posadę, najchętniej
biurową. Oferty Kurier Pozn.
zdg 13 516

Inteligentna
Poznanianka poprowadzi dom,
jako krawcowa domowa lub pie-
legniarka od zaraz. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 13 821

Mistrz malarski
dobry fachowiec, młodszy, przy-
jmuje posadę, zmuszon, stosunka-
mi, miejscowość obojetna. Oferty
Kurier Pozn. zdg 12 750

Zbożowiec
lat 22½, po wojskowej, 5 lat
praktyki, obecnie ½ roku księgo-
wy w banku, poszukuje zaraz lub
później odpowiadnie posady
eventualnie 300 kaucji. Oferty
Kurier Pozn. zdg 12 574

Kuśnierz
zdolny wykonuje wszelkie prace
kuśnierskie tania, elegancko, po-
szukuje pracy w domu poza dom.
Oferty Kurier Pozn. zdg 12 364

Mechanik
szofer reparacje samochodów ma-
szyn parowych, obca mowa, refe-
rencje dobre Kurier Pozn. zdg
46 353

Kelner
poszukuje posady, miejscowość o-
bojetna. Oferty Kurier Pozn.
zdg 12 239

Wychowawczyni
kochająca dzieci, praktyka, dłu-
goletnie świadectwa, szczerą, nie-
miecki poszukuje posady. Oferty
Kurier Pozn. zdg 12 729.

Kupiec
handlowiec szuka posady, przy-
jmuje administrację domów — z
prowadzeniem związanych for-
malności, kaucję hipoteczną po-
siada. Zgłoszenia Kurier Po-
znański zdg 12 697

Biegłego
urzędnika, biuraliste, bilansiste,
korespondenta znajdziesz zwraca-
jąc się do Sekcji Pośrednictwa
Pracy „Bratniej Pomocy” SSSUP
Poznań, Al. Marsz. Piłsudskiego
7, tel. 39-46. zdg 11 409

27. WOLNE MIEJSCA

Pisarz gospodarczy
z praktyką, dobrymi świadectwa-
mi na majątek 1 500 morg od za-
raz potrzebny. Odpisów się nie
zwraca. Zgłoszenia do Majetno-
ści Chocicza Mała, per. Września.
zdg 23 845

Na
praktykę będzie przyjęty młody
człowiek z ukończonym wydzia-
łem prawa lub ekonomii, ze zna-
omością języków, przede wszyst-
kim niemieckiego. Zgłoszenia pi-
semne z curriculum vitae i refe-
rencjami Warszawa. Poste re-
stante, Roman Górny. Tg 21 214

Stenotypistka
polsko - niemiecka rutynowana
potrzebna od 1 września do po-
ważnego przedsiębiorstwa w To-
runiu. Oferty wraz z życiory-
sem i podaniem pensji do Kurie-
ra Pozn. zdg 14 381

Fryzjer
Rynek Śródecki 9. zdg 14 376

Posługaczka
do wszystkiego, świadectwa —
Rzepeckiego 27, m. 8. Łazarz. —
Domy Magistrackie. zdg 14 486

Ekspedientka
rzeźnicza potrzebna. Lewando-
wicz, Wspólna 37. zdg 14 351

Służąca
potrzebna, śniadek 7, m. 7.
zdg 14 394

Posługaczka
uczciwa, pracowita, praca od
6-tej rano do 7-mej wieczór. —
Patrona Jackowskiego 36 — 2.
zdg 14 401

Przychodnia
Grochowe Łaki 7 — 20.
zdg 14 421

Służąca
zaraz potrzebna. M. Focha 28.
restauracja „Ziemiańska”.
zdg 14 427

Urzędniczka
gospodarczego, Wielkopolanina,
pierwszorzędnej praktyka, z dłu-
goletnią praktyką na intensy-
wnych majątkach oraz znajomością
leśnictwa poszukuje się od 1
września lub później na wiekży
majątek. Zgłoszenia oraz świa-
dectwa w odpisie i referencje do
Kuriera Pozn. zdg 14 347

Krawcowa
samodzielną, wykwalifikowaną —
plaszcz, kostiumy do pracowni
zaraz. Marcina 26, m. 5.
zdg 14 473

Dziewczyna
z gotowaniem, dobrze polecona od
zaraz. Poznań, Wielkie Garbary
2, m. 8. zdg 14 491

Dziewczyna
uczciwa, sumienna, dobrym goto-
waniem polecona. Wskaże Ku-
rier Pozn. zdg 14 689

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego potrzebna
zaraz. Kreta 12, m. 4.
zdg 14 700

Dziewczyna
do jadalni potrzebna. Zamko-
wa 4 a/b. zdg 14 714

Bufetowej
rutynowanej potrzebują. Kawiarnia
„Amazonka”, ul. Pocztowa.
zdg 14 734

Służąca
gotowaniem potrzebna zaraz. —
Słowackiego 27, wejście Asnyka
1, mieszkanie 2. zdg 14 645

Dziewczyna
wszystkiego gotowaniem. Kole-
jowa 49 Restauracja. zdg 14 642

Gospodyni
uczciwa i dobrze polecona po-
trzebna. Restauracja Empire. Poz-
nań, ul. 3-go Maja 5. Telefon
53-16. zdg 14 587

Fryzjer
Wrocławska 20. zdg 14 680

Dziewczyna
bez spania. Narozna, Maleckie-
go 38. zdg 14 679

Potrzebna
dziewczyna do wszystkiego od za-
raz. Zgłoszenia Wielkie Garba-
ry 17, m. 4. zdg 14 685

Nauczycielka
domowa, potrzebna na wieś do
jednej dziewczynki, zakres 5 kl.
szkoły powszechnej; wymaga się
początki niemieckiego i francu-
skiego z konwersacją; oraz o ile
możliwość muzyka; zgłoszenia z
dobrymi referencjami i odpisami
świadectw jak i wymagana pen-
sja proszę nadsyłać do Kuriera
Pozn. zdg 14 518

Humor zagraniczny

— Co to za dziwny strach na wróble?
— Nie chcę żeby moja najlepsza sukienka gniotła się
w plecaku. (M)
(Passing Show, Londyn).

Przedpłata na miesiąc sierpień 1937 roku za oba wydania razem w Poznaniu
w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w miesiącu zł 3.50, z odnośnieniem do
domu w Poznaniu zł 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem
miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych
krajach zł 7.00-9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakladzie,
strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie piśma, a abonenci nie mają
prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część
numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości
P. K. O. Poznań nr. 200-149.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr., na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu
redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr. na stronie
drugiej (lub trzeciej) 120 gr. przed wiadomościami potoczonymi 200 gr.
od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia reklamowe oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nad-
wyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach
do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „dobre” do r. 11.10, w dni przedświ-
teczne do godz. 10.45, większe dłuższe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej) 100 słów
w tem 5 nagłówków, słowo nagłówek (tłuste) 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między
zestawem a wysokością ogłoszenia, powatała wskuwać matrycę, wydawnictwo nie odpow-
ada.